

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับ
การบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

RELATIONSHIP BETWEEN MANAGERIAL SKILLS OF SCHOOL
ADMINISTRATORS AND ACADEMIC ADMINISTRATION UNDER
PATHUM THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

วัชรินทร์ รัตนวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับ
การบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี

วัชรินทร์ รัตนวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นงานวิจัยที่เกิดจากการค้นคว้าและวิจัย ขณะที่ข้าพเจ้าศึกษาอยู่ใน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ดังนั้น งานวิจัยในวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ถือเป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และข้อความต่าง ๆ ในวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอรับรองว่าไม่มีการคัดลอกหรือนำงานวิจัยของผู้อื่นมานำเสนอในชื่อของข้าพเจ้า

This thesis consists of research materials conducted at Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi and hence the copyright owner. I hereby certify that the thesis does not contain any forms of plagiarism.

.....
(..นางสาววัชรินทร์ รัตนวงศ์..)

COPYRIGHT © 2021
FACULTY OF TECHNICAL EDUCATIONAL
RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY THANYABURI

ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2564
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี

Relationship between Managerial Skills of School Administrators
and Academic Administration under Pathum Thani Primary
Educational Service Area Office

ชื่อ - นามสกุล

นางสาววัชรินทร์ รัตนวงศ์

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง, ศษ.ด.

ปีการศึกษา

2564

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์, ค.ด.)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, พร.ด.)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง, ศษ.ด.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาด้านบริหาร

..... คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล, ค.อ.ม.)

วันที่...22... เดือน...กันยายน... พ.ศ. 2564...

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับ การบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
ชื่อ - นามสกุล	นางสาววัชรินทร์ รัตนวงศ์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง, ศษ.ด.
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี 2) ศึกษาการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 346 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร การบริหารวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา

Thesis Title Relationship between Managerial Skills of School Administrators and Academic Administration under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office

Name – Surname Miss Watchareeporn Rattanawong

Program Educational Administration

Thesis Advisor Mr. Chaianan Mankong, Ed.D.

Academic Year 2021

ABSTRACT

This research aimed to: 1) investigate the managerial skills of school administrators under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office, 2) examine the academic administration under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office, and 3) explore the relationship between managerial skills of school administrators and academic administration under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office.

The research samples, derived from stratified sampling, consisted of 346 teachers under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office. The instrument for data collection was a questionnaire. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson Product - moment Correlation.

The research results revealed that: 1) the managerial skills of school administrators under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office showed a high level on the whole, 2) the overall picture of academic administration indicated a high level, and 3) the relationship between managerial skills of school administrators and academic administration under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office identified the very high level on the whole, with statistically significance level of .01.

Keywords: managerial skills, academic administration, school administrator

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยดี โดยได้รับความเมตตากรุณาเป็นอย่างสูงจาก ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาคำแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาการสอบ ตลอดจนให้คำแนะนำซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เดชโฮม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ มอนโธสง ดร.อธิคุณ สีนธนาปัญญา ดร.วิชฌู เปรี๊ยะนิม และ นายนิธิพงศ์ โรจนดูล ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ที่ได้ให้ความกรุณาในการเก็บข้อมูล ขอขอบพระคุณครูทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลผู้วิจัยในการนำความรู้มาอ้างอิงประยุกต์ใช้กับงานวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อนๆ และพี่ๆ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ได้สอนและให้คำแนะนำกับผู้วิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ได้กล่าวชื่อนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้ให้ความรู้ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณแต่ บิดา มารดา ครอบครัว และครูอาจารย์ ที่ให้การอบรมสั่งสอน ญาติพี่น้องทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจ จนทำให้ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จ

วัชรินทร์ รัตนวงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(10)
บทที่ 1 บทนำ.....	11
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	11
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	14
1.3 คำถามการวิจัย.....	14
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	14
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	14
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	16
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	19
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	19
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	20
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหาร.....	24
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ.....	37
2.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี.....	57
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	61
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	71
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	77
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	78
4.3 การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี.....	79
4.4 การวิเคราะห์การบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี.....	84
4.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี.....	93
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	95
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	95
5.2 การอภิปรายผล.....	99
5.3 ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	102
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	103
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก.....	111
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย.....	113
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ.....	114
หนังสืออนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูล.....	119
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	123
ภาคผนวก ค ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	135
ประวัติผู้เขียน.....	148

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของนักวิชาการ	28
ตารางที่ 2.2 การสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ตามแนวคิดของนักวิชาการ.....	43
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ เขต 2 ในปีการศึกษา 2563 จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาและอำเภอ.....	72
ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของตัวอย่างแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน.....	78
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน	79
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านเทคนิค.....	80
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านมนุษยสัมพันธ์.....	81
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านความคิดรวบยอด.....	82
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านความรู้ความคิด.....	83
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการสอน.....	84
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน.....	85
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา.....	86
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน.....	88
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา.....	89
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการนิเทศการศึกษา.....	90
ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา.....	91
ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	92
ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี	93

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 19

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็วนี้ส่งผลกระทบต่อองค์กรต่างๆ รวมทั้งสถานศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้สถานศึกษาต้องมีการวางแผนการบริหารจัดการศึกษาที่ดีและมีประสิทธิภาพ ต้องรู้จักเรียนรู้ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้มีคุณภาพ มีการบริหารงานที่ทันสมัย เหมาะสม ซึ่งการบริหารงานให้สำเร็จบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้นั้นต้อง อาศัยผู้บริหารที่มีทักษะการบริหารที่ดี มีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจในหลักการของการบริหาร สามารถขับเคลื่อนภาคส่วนอื่นๆ ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ความเปลี่ยนแปลง และปรับเปลี่ยนสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

การบริหาร เป็นกระบวนการของผู้บริหารในการดำเนินงานตามภารกิจหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายจากองค์กร โดยมีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างมีระบบแบบแผน ซึ่ง ปรียาพร ไชยพลบาล (2561, น.30) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการในการดำเนินงาน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ภารกิจบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ อาศัยหลักการจัดการพิจารณาวินิจฉัย การวางแผน การสั่งการ การควบคุม การติดตาม และการประเมินผล เพื่อให้งานเกิดประสิทธิผลสูงสุดในการบริหาร ควรนำเอาทั้งศาสตร์และศิลป์ตลอดจนทรัพยากรต่างๆ มาใช้ประกอบ ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ของผู้นำที่ต้องจัดการทรัพยากรทั้งที่เป็นตัวคนหรือวัตถุให้สามารถประสานเข้าด้วยกัน เพื่อร่วมบริหารงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพให้ได้ และขณะเดียวกันก็ต้องจัดการองค์กรให้มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอกได้อย่างดีที่สุดด้วย

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา คือ บุคคลที่เป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอำนาจและหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และตัดสินใจในระดับสถานศึกษาภายใต้ข้อจำกัดและเงื่อนไขของทรัพยากร ได้แก่ คน เงิน วัสดุ และการจัดการเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2549, น.11) ซึ่ง Sergiovanni (1973, p.4) ได้เสนอแนวคิดว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะการบริหาร เพราะผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถเลือกเน้นความสนใจในสิ่งที่เป็นความสำคัญ และเป็นค่านิยมของโรงเรียนได้ ผู้บริหารสถานศึกษานับว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารงาน โดยรู้จักการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ดังที่ Katz (1995, p.90) ได้กล่าวถึงทักษะที่จำเป็นของผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จมี 3 ทักษะ คือ

- 1) ทักษะด้านเทคนิควิธี หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และความชำนาญในกิจกรรมเฉพาะกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการดำเนินการหรือเทคนิคต่างๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะภายในส่วนต่างๆ ของร่างกายด้วย
- 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในฐานะสมาชิกของกลุ่มและสร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำ รวมถึง เข้าใจความต้องการของคนอื่น และกระตุ้นคนอื่นในองค์กรหรือหน่วยงานให้มีส่วนร่วมในการวางแผน การทำกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมาย และ
- 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าใจหน่วยงานที่สังกัดในทุกลักษณะ และทุกชั้นตอนอย่างละเอียด สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในองค์กรหรือหน่วยงานได้อย่างชัดเจน

ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี นั้น สำหรับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นทักษะสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เป็นกระบวนการใช้ความรู้และความสามารถในการดำเนินกิจกรรม การบริหารงานตามภารกิจหรือกิจกรรมต่างๆ ของผู้บริหารอย่างเต็มศักยภาพ ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยอาศัยทรัพยากรบุคคล และกระบวนการบริหารอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำเป็นต้องพัฒนาทักษะการบริหาร ในการใช้ความรู้ ความสามารถ ดำเนินกิจกรรมการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ตามภารกิจและตามกระบวนการบริหาร สามารถพัฒนาตนเองให้มีความชำนาญในการบริหารจัดการให้ถูกต้อง รวดเร็ว และก้าวทันยุคเทคโนโลยี เพื่อให้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดยุทธศาสตร์ประจำปี พ.ศ. 2562 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ทักษะแห่งการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้กระจายอำนาจการบริหารงานทั้ง 4 งาน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ให้สถานศึกษา

มีโครงการ และนโยบายการศึกษา ด้านทักษะการบริหารและการมีส่วนร่วม ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารวิชาการถือว่าเป็นหัวใจหลักของการบริหารการศึกษา ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562, น.32) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารวิชาการ ว่าเป็นงานหลักในการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องศึกษาและให้ความสำคัญ เพื่อช่วยให้สถานศึกษาขับเคลื่อนและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายได้ ซึ่งในประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดปทุมธานี คือ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงการพัฒนาในด้านต่างๆ อันจะส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีทักษะในการบริหารวิชาการเพื่อที่จะได้นำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายความสำเร็จ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2562)

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอยู่ที่ 49.07 คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอยู่ที่ 34.42 คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์อยู่ที่ 32.90 และคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ อยู่ที่ 35.55

ซึ่งจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2561 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอยู่ที่ 54.65 คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอยู่ที่ 36.65 คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ อยู่ที่ 35.17 และคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ อยู่ที่ 38.01

จะเห็นได้ว่าเมื่อเปรียบเทียบทั้ง 2 ปีการศึกษา พบว่า คะแนนทั้ง 4 กลุ่มสาระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าปีการศึกษา 2561 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งสถานศึกษาควรเห็นความสำคัญกับการบริหารวิชาการมากขึ้นเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นของผู้เรียน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี, 2562)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาทักษะการบริหารวิชาการให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี

1.2.2 เพื่อศึกษาการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษปทุมธานี

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษปทุมธานี

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับใด

1.3.2 การบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษปทุมธานี อยู่ใน ระดับใด

1.3.3 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการบริหารวิชาการ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษปทุมธานี

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษปทุมธานี ปีการศึกษา 2563 จากสถานศึกษาทั้งหมด 170 โรงเรียน จำนวน 3,260 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562)

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษปทุมธานี ปีการศึกษา 2563 ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) และได้ใช้วิธีการสุ่ม

แบบแบ่งชั้นภูมิ จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาและอำเภอ และการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนประชากร แต่ละอำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน 346 คน

1.5.2 ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ทักษะการบริหารใช้การสังเคราะห์จากนักวิชาการทางด้านการศึกษา ดังนี้ Drake and Roe (1986); Griffin (2013); Katz (1995); Harris (1985); Sergiovanni and Blanchard (1993); Thomas (1983); ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561); พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560); มีสภัย สามเฒ่า (2558) และ นุรฮานี หย้าหลี (2558) ซึ่งได้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ทักษะ ดังนี้

- 1) ทักษะด้านเทคนิค (technical skills)
- 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (human skills)
- 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills)
- 4) ทักษะด้านความรู้ความคิด (cognitive skills)
- 5) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (instructional skills)

การบริหารวิชาการใช้การสังเคราะห์จากนักวิชาการทางด้านการศึกษา ดังนี้ กระจวงศึกษาธิการ (2546); นุชรี เนียมรัตน์ (2562); นภาพร สุทรวงศ์ (2561); สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561); ชโลม คุ่มวงศ์ (2560); วัชรภรณ์ สมพงษ์ผั่ง (2559); นิยม รัชตะวัฒน์วินัย (2560); พรรษมน พินทุสมิต (2560); นันทวัน วัฒนวราร์ (2559) และ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) จะได้ขอบข่ายการบริหารวิชาการ 7 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 3) ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 5) ด้านการนิเทศการศึกษา
- 6) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 7) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังต่อไปนี้

1.6.1 ทักษะการบริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการ โดยใช้ทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรด้านอื่นๆ ที่มีอยู่อย่างมีระเบียบแบบแผน โดยผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ จัดการให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง และก้าวทันยุคเทคโนโลยี เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1) ทักษะด้านเทคนิค หมายถึง ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจกฎหมายระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว มีความสามารถในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ มีการวางแผนการพัฒนางาน มีการประสานงานกำกับติดตาม ควบคุมการปฏิบัติงาน มีเทคนิคต่างๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานผู้นำ เข้าใจถึงความต้องการของคนอื่น กระตุ้นคนในองค์กรหรือหน่วยงานให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ทำกิจกรรมด้านต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมาย มีความมั่นใจและมั่นคงในอารมณ์ มีใจกว้างในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น และรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน

3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการคิดวิเคราะห์และตีความ และนำไปสู่การตัดสินใจที่มีความสลับซับซ้อน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย เข้าใจหน่วยงานในสังกัดในทุกลักษณะและทุกขั้นตอนอย่างละเอียด สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในองค์กรหรือหน่วยงานได้อย่างชัดเจน เห็นความสำคัญส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ภาระงาน ยุทธศาสตร์ ที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้ มีการการนิเทศติดตาม การวัดผล และการประเมินผล

4) ทักษะด้านความรู้ความคิด หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการมีวิสัยทัศน์ในการทำงาน ทำการวิเคราะห์ปัญหาทางการบริหาร มีการวางแผน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่นเพื่อนำมาประยุกต์สร้างสรรค์ผลงาน มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม สามารถนำพาองค์กรบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) ทักษะด้านการสอน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในด้านการจัดการเรียนการสอน การพูด การอธิบาย เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองด้านวิชาการ และ

สามารถแนะนำให้ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในด้านการจัดการศึกษา

1.6.2 การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องหลักกับหลักสูตร ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยสนองความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา 7 ด้าน ดังนี้

1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมีการพัฒนาผู้เรียนด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) โดยจัดการเรียนการสอนให้มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน มีการใช้สื่อการเรียนการสอน มีการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพกับตัวผู้เรียนอย่างสูงสุด

2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมีกระบวนการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศ ติดตาม รวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาระบบบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง ผู้บริหารมีกระบวนการตรวจสอบและตัดสินคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโดยการกำหนดระเบียบการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา มีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนรู้ และอนุมัติผลการเรียน โดยจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น และจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านการประเมิน มีส่วนร่วมในดำเนินการตรวจสอบ หาข้อบกพร่องในการทำงานเพื่อให้เกิดผลดีที่สุุดร่วมกัน จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัด และประเมินผล มีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายและแนวทางการวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการทำงานของครูและนักเรียน มีการดำเนินงานวิจัยพัฒนาคุณภาพวิชาการของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีการวิจัย

เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ มีการรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัย รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5) การนิเทศการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานร่วมกันกับครูในสถานศึกษา โดยการวางแผนกำหนดเป้าหมายและแนวทางการจัดกิจกรรมการนิเทศ สร้างความตระหนักให้แก่ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจถึงกระบวนการนิเทศ จัดทำเครื่องมือนิเทศ จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง และต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน และนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

6) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมีการกำหนดและวางแผนมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และความต้องการของชุมชน มีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศอย่างเป็นระบบ จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา และดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา และการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี

7) การพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน สนับสนุนให้มีการจัดหาสื่อ เทคโนโลยี เพื่อใช้ในการเรียนการสอน จัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการ ประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.6.3 สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

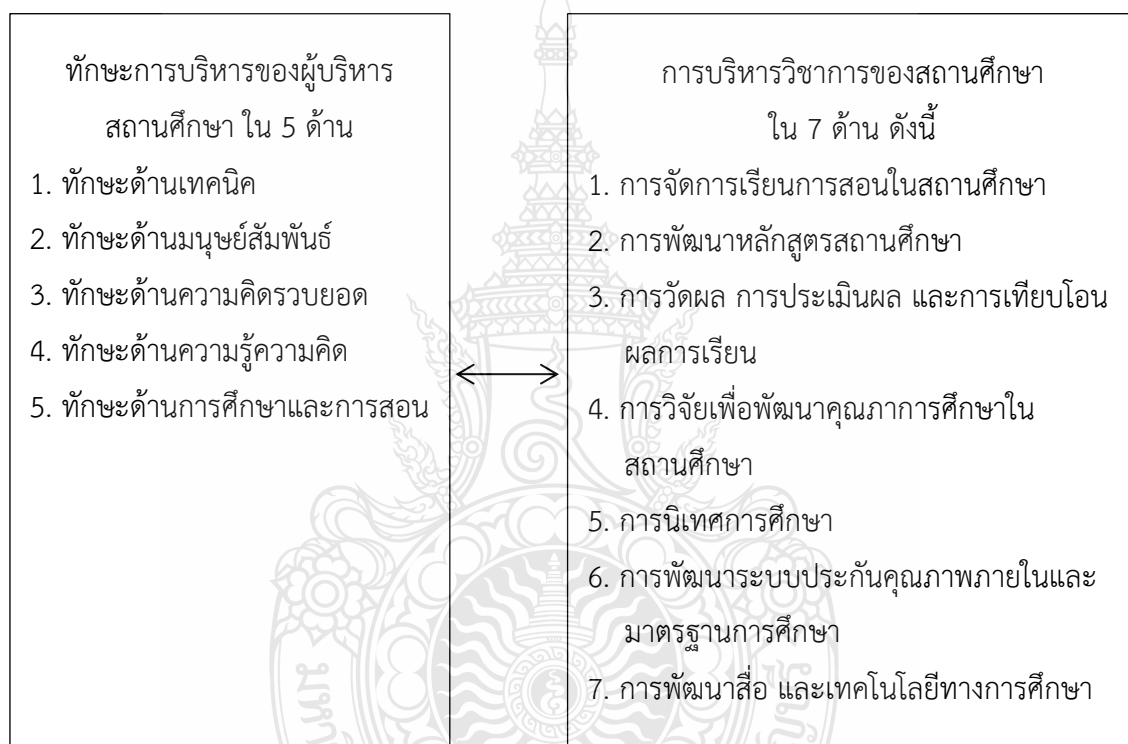
1) ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพทางการศึกษาที่ทำหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษา ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ และ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

2) ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่ทำหน้าที่หลักด้านการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา โดยทำการสังเคราะห์แนวคิดที่สอดคล้อง เพื่อนำมาจัดทำกรอบแนวคิดการศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ดังแผนภาพที่ 1.1

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์ที่จะได้รับ ดังต่อไปนี้

1.8.1 นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และพัฒนาการดำเนินงานบริหารวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลบรรลุตามเป้าหมายของมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.8.2 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาตนเอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหาร

2.1.2 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

2.1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหาร

2.2.1 ความหมายของทักษะการบริหาร

2.2.2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ

2.3.1 ความหมายของการบริหารวิชาการ

2.3.2 ความสำคัญของการบริหารวิชาการ

2.3.3 ขอบข่ายของการบริหารวิชาการ

2.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหาร

ดำรง ก้าวเร็ว (2563, น.26) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง เป็นกระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งใช้ศิลปะต่างๆ ดำเนินงานกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางแผนไว้ เป็นกระบวนการระดมความรู้ความสามารถที่ทำให้บุคลากรดำเนินการให้ไปสู่เป้าหมายได้ผลสำเร็จสูงสุด โดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมา และสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต โดยการใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม

ชนิดา พลายแก้ว (2562, น.12) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความชำนาญที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้การทำงานในองค์กรนั้นๆ เป็นระบบ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ศรินทิพย์ ธนสวัสดิ์ (2562 ,น.20) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง ความรู้ ความสามารถของผู้บริหารในการบริหารงานที่แสดงออกให้เห็นแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

ปรียาพร ไชยพลบาล (2561, น.30) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงาน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ภารกิจขององค์กรบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ ซึ่งอาศัยหลักการจัดการพิจารณาวินิจฉัย การวางแผน การสั่งการ การควบคุม การติดตาม และการประเมินผล เพื่อให้ทำงานเกิดประสิทธิผลสูงสุด ในการบริหารควรนำเอาทั้งศาสตร์และศิลป์ ตลอดจนจนทรัพยากรต่างๆ มาใช้ประกอบ ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ของผู้นำที่ต้องจัดการทรัพยากรทั้งที่เป็นตัวคนหรือวัสดุสามารถประสานเข้าด้วยกัน เพื่อร่วมบริหารงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพให้ได้ และขณะเดียวกันก็ต้องจัดการนำองค์กรให้สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอกได้อย่างดีที่สุดในที่สุดด้วย

ปัตติธรี ยี่ปาโละ (2559, น.9) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันของบุคคลอย่างมีกลยุทธ์ โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ในการทำให้สิ่งต่างๆ ได้รับการกระทำจนเกิดผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความชำนาญที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ภารกิจขององค์กรบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ ซึ่งอาศัยหลักการจัดการพิจารณาวินิจฉัย การวางแผน การสั่งการ การควบคุม การติดตาม และการประเมินผล โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร

2.1.2 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

ดำรง กำรเร็ว (2563, น.28) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับผู้อื่น โดยมีกระบวนการแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินงานมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุจุดหมายของสถานศึกษาของกลุ่มบุคคลหรือผู้บริหาร ตามสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ค้นหาความสามารถของตนเองตามความถนัด และความสนใจในด้านต่างๆ

ไกรศร เจียมทอง (2561, น.31) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เป็นกลยุทธ์เพื่อการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีมาตรฐานตามหลักสูตรกำหนด โดยบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการ

การศึกษา จัดสรรงบประมาณให้มีความเหมาะสมเกิดประโยชน์ ประสานชุมชน และองค์กรที่มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561, น.21) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการ ในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำหลักการและกระบวนการมาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบ ในสถานศึกษาที่ดำเนินงานทั้ง 4 ฝ่าย คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหาร งานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อพัฒนางานให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทและมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุ วัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้

มูนา จารง (2560, น.30) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง แนวทางปฏิรูป การศึกษามุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐานและจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ โดยได้บัญญัติให้มีกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การ ศึกษาโดยตรง เพื่อความยืดหยุ่นและความรวดเร็วในการบริหารจัดการให้องค์กรมีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิผล

สุภักดิ์ ยมพุก (2558, น.14) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการ ต่างๆ ภายในสถานศึกษา ที่จะทำให้อุบลการเกิดการรับรู้กระบวนการในการบริหารสถานศึกษา สร้าง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหาร งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานของผู้บริหาร สถานศึกษาที่นำหลักการและกระบวนการมาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินงาน ทั้ง 4 ฝ่าย คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหาร งานทั่วไป โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ค้นหาความสามารถของตนเองตามความถนัด และความ สนใจในด้านต่างๆ สร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานให้อุบลการ ทำให้เกิดความร่วมมือและความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา

2.1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานการบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมี ขอบข่ายในการบริหาร ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารงาน การกระจายหน้าที่ที่บุคลากรในสถานศึกษา ต้องรับผิดชอบงานที่ต้องปฏิบัติเพื่อช่วยในการบริหารสถานศึกษา และทำให้เป็นระบบแบบแผนในการ ปฏิบัติงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น.32-65) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 งาน ดังนี้

1) การบริหารวิชาการ นับได้ว่าเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด ด้านเจตนาธรรมที่จะทำให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล และการประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ

2) การบริหารงบประมาณ มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใสตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และการบริหารงบประมาณแบบเน้นผลงาน โดยมีการระดมทรัพยากรและจัดการทรัพยากร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางการศึกษา

3) การบริหารงานบุคคล ถือได้ว่าเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษาดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว มีอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนา มีความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

4) การบริหารทั่วไป ถือได้ว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ในการบริหารงานในสถานศึกษาทั้งหมด 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เป็นกลยุทธ์เพื่อการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะการบริหารวิชาการที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีมาตรฐานตามหลักสูตรกำหนดโดยบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการศึกษา จัดสรรงบประมาณให้มีความเหมาะสมเกิดประโยชน์สูงสุด ประสานชุมชนและองค์กรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ปรียาพร ไชยพลบาล (2561, น.45) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบันจะต้องบริหารจัดการศึกษาให้สนองตอบเจตนารมณ์ของรัฐที่ได้กระจายอำนาจการบริหารจัดการการศึกษาให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระและรวดเร็วคล่องตัว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนชุมชนและท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารการศึกษา มีขอบข่ายการบริหารรวม 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณด้านการบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป โดยภารกิจการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ต้องส่งเสริม สนับสนุนสัมพันธ์เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน โดยมีการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลัก ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องดำเนินการให้ครอบคลุมในทุกภารกิจและในบางภารกิจจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยความร่วมมือของชุมชนท้องถิ่น องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นๆ ด้วย

ปภาวดี โพธิ์งาม (2559, น.36) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานการเงินและพัสดุ การบริหารงานอาคารสถานที่และอุปกรณ์ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การปรับปรุง ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา การจัดระบบงาน การบริหารกิจการนักเรียน ซึ่งถือว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาดำเนินการตามภารกิจของโรงเรียน ให้ประสบผลสำเร็จและเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดกับผู้เรียน งานทุกงานจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อภารกิจของสถานศึกษา ช่วยให้การบริหารกิจการของสถานศึกษาดำเนินไปสู่ความสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา มีขอบข่ายการบริหารรวม 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป โดยภารกิจการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ต้องส่งเสริม สนับสนุน สัมพันธ์เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน โดยมีการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลัก

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหาร

ทักษะการบริหารของผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และช่วยให้การจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

2.2.1 ความหมายของทักษะการบริหาร

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของทักษะการบริหาร ไว้ดังนี้

ดำรง กำเริ้ว (2563, น.10) กล่าวว่า ทักษะการบริหาร หมายถึง ความสามารถในการบริหารงาน และกิจกรรมต่างๆ ของผู้บริหาร ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากองค์กรอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง โดยใช้ทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรด้านอื่นๆ ที่มีอยู่ โดยผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561, น.32) กล่าวว่า ทักษะการบริหาร หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญการของผู้บริหารในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีระบบ ระเบียบ แบบแผน โดยผ่านการใช้ทรัพยากรภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้บริหารต้องฝึกฝนความสามารถตนเองให้มีความชำนาญในการบริหารจัดการ ให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง และก้าวทันยุคเทคโนโลยี เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560, น.32-33) กล่าวว่า ทักษะการบริหาร หมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ในการบริหารงานที่แสดงออกให้เห็นต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องในทักษะ ตามแนวคิดของ Drake and Roe และ Katz ได้แก่ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะ ทางด้านเทคนิค ทักษะทางด้าน การสอน และ ทักษะทางด้านความรู้ความเข้าใจ

สำเภา เสมศีกสาม (2559, น.12) กล่าวว่า ทักษะการบริหาร หมายถึง ความรู้ ความสามารถหรือความชำนาญ เพื่อมาใช้ในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ ให้มีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

อุษา แซ่เตียว (2559, น.17) กล่าวว่า ทักษะการบริหาร หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารที่เกิดจากพื้นฐานของความรู้ ความชำนาญ ในการนำเอาทรัพยากรทางการบริหาร มาบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สรุปได้ว่า ทักษะการบริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการบริหารจัดการ สถานศึกษาอย่างมีระเบียบแบบแผน โดยใช้ทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรด้านอื่นๆ ที่มีอยู่ โดยผ่าน กระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ จัดการให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง และก้าวทันยุคเทคโนโลยี เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2.2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้ Griffin (2013) ได้สรุปทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ทักษะด้านเทคนิค (technical skills)
- 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (interpersonal skills)
- 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills)
- 4) ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic skills)
- 5) ทักษะด้านการวิเคราะห์ (Analytical skills)

Katz (1995) ทฤษฎีของแคทซ์ (Katz) ที่เรียกว่า ทฤษฎี 3 ทักษะของแคทซ์ (Katz's Three Skills Theory) ซึ่งเขาได้อธิบายทฤษฎีไว้ว่า ทักษะที่จำเป็นของผู้บริหารมีอยู่ 3 ทักษะ คือ

- 1) ทักษะด้านเทคนิค (technical skills)
- 2) ทักษะด้านมนุษย (human skills)
- 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills)

Hersey and Blanchard (1993) ได้สรุปทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไว้

3 ด้าน ดังนี้

- 1) ทักษะด้านเทคนิค (technical skills)
- 2) ทักษะด้านมนุษย (human skills)
- 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills)

Drake and Roe (1986) ได้สรุปทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ทักษะด้านความรู้ความคิด (cognitive skills)
- 2) ทักษะด้านเทคนิค (technical skills)
- 3) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (instructional skills)
- 4) ทักษะด้านมนุษย (human skills)
- 5) ทักษะด้านมโนภาพ (conceptual skills)

Harris (1985) ได้สรุปทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ทักษะทางด้านมโนภาพ (conceptual skills)
- 2) ทักษะทางด้านมนุษย (human skills)
- 3) ทักษะทางด้านเทคนิค (technical skills)

Sergiovanni (1983) ได้สรุปทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ทักษะด้านเทคนิค (technical Skills)
- 2) ทักษะด้านมนุษย (human skills)
- 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills)

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561, น.30) ได้สรุปทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไว้

8 ด้าน ดังนี้

- 1) ทักษะด้านการทำงาน (technical skills)
- 2) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal skills)
- 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills)
- 4) ทักษะด้านการวินิจฉัย (diagnostic skills)
- 5) ทักษะด้านการสื่อสาร (communication skills)
- 6) ทักษะด้านการตัดสินใจ (decision-making skills)

7) ทักษะด้านการบริหารเวลา (time management skills)

8) ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (technology and innovation skills)

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560, น.39) ได้สรุปทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1) ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด

2) ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์

3) ทักษะทางด้านเทคนิค

4) ทักษะทางการสอน

5) ทักษะทางด้านความรู้ความเข้าใจ

มีสบัว สาเมื้อะ (2558, น.7) ได้สรุปทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

2) ทักษะด้านเทคนิค

3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด

4) ทักษะด้านวิชาการ

นุรฮานี หยาหลี่ (2558, น.31) ได้สรุปทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1) ทักษะด้านเทคนิค

2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด

4) ทักษะด้านความรู้ความคิด

5) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน

จากแนวความคิดทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของนักวิชาการแหล่งต่างๆ

ข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้นำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบหลักสำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้
ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของนักวิชาการ

ทักษะ	นักวิชาการ										ความถี่
	Griffin, R. W. (2013).	Katz, R. L. (1995).	Hersey, P. & Blanchard, K. (1993)	Drake, Thelbert L. and Roe, Willam	Harris, Ben M.(1985)	Sergiovanni, Thomas J. (1983)	ชัยเสถียร พรหมศรี (2561)	พิมพ์พรณ เพชรสมบัติ.(2560).	มีสบัว สาเมื้อ (2558)	นุรฮานี หยายาลี (2558)	
1. ทักษะด้านเทคนิค	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	9
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด	✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	8
4. ทักษะด้านการวินิจฉัย	✓						✓				2
5. ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์	✓										1
6. ทักษะด้านความรู้ความคิด				✓				✓		✓	3
7. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน				✓				✓		✓	3
8. ทักษะด้านมโนภาพ				✓	✓						2
9. ทักษะด้านการทำงาน							✓				1
10. ทักษะด้านการสื่อสาร							✓				1
11. ทักษะด้านการตัดสินใจ							✓				1
12. ทักษะด้านการบริหารเวลา							✓				1
13. ทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม							✓				1
14. ทักษะด้านวิชาการ								✓			1

จากการสังเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามตารางที่ 2.1 ได้ศึกษาแนวคิดของนักวิชาการทางด้านการศึกษา ซึ่งมีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ตรงกันประกอบด้วยนักวิชาการทางด้านการศึกษา ดังนี้ Drake and Roe (1986); Griffin (2013); Katz (1995); Harris (1985); Sergiovanni and Blanchard (1993); Thomas (1983); ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561); พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560); มีสบัว สาเมื้อ (2558) และ นุรฮานี หยอาลี (2558) โดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่มีระดับความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่ามีความสำคัญและเป็นทักษะที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งจะได้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ทักษะ ดังนี้

- 1) ทักษะด้านเทคนิค (technical skills)
- 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (human skills)
- 3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills)
- 4) ทักษะด้านความรู้ความคิด (cognitive skills)
- 5) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (instructional skills)

จากการสังเคราะห์แนวคิดเบื้องต้น ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบไปด้วย 5 ทักษะ จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาทักษะในแต่ละด้านจากเอกสารแนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

- 1) ทักษะด้านเทคนิค (technical skills)

Katz (1995, pp.33-34) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิค หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และความชำนาญในกิจกรรมเฉพาะกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับวิธีการกระบวนการดำเนินการหรือเทคนิคต่างๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งความคล่องแคล่วในการใช้วาระส่วนต่างๆ ของร่างกาย ด้วยทักษะทางด้านเทคนิคที่สำคัญซึ่งประกอบด้วย ทักษะทางการวางแผนงาน และโครงการทักษะทางด้านกระบวนการกลุ่ม และทักษะทางการจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องวางแผนบริหารงานของสถานศึกษา โดยจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานของสถานศึกษา ต้องจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน ถูกต้องสะดวกแก่การนำไปใช้ ต้องรู้จักใช้กระบวนการกลุ่มในการบริหารจัดการ สามารถประสานงานให้ครูทุกคนร่วมกันทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องสามารถให้คำแนะนำ และเป็นตัวอย่างแก่ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลได้ต้องมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบงานงบประมาณ การจัดหาวัสดุ การเก็บรักษาวัสดุครุภัณฑ์ ระเบียบงานบริหารทั่วไป โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา ต้องค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ สามารถเป็นผู้นำการประชุมได้ ต้องสั่งการและมอบหมายงานอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ปฏิบัตินำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง

ทั้งนี้ยังต้องสามารถจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการทำงานของบุคลากรได้ สามารถรายงานและประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง และจะต้องนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารงาน ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ดำรง กำรเร็ว (2563, น.20) กล่าวว่า ทักษะทางด้านเทคนิค หมายถึง ความสามารถในการใช้สื่อ เครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนการพัฒนางาน การประสานงาน การกำกับติดตาม การควบคุมการปฏิบัติงาน ทักษะด้านเทคนิควิธีนี้เป็นทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้ พัฒนาทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านกระบวนการกลุ่ม ความสามารถในการบริหารงาน ติดต่อสื่อความ และทักษะด้านการจัดการ ในหน้าที่รับผิดชอบที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

สำเภา เสมศีกสาม (2559, น.22) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิค หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ เทคนิค วิธีการเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ ที่ได้มาจากประสบการณ์การศึกษา ความชำนาญ และการฝึกอบรม ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นุรฮานี หยหาหลี (2558, น.11) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิค หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการใช้ความรู้ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง รวมถึงความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ เทคนิค วิธีการในการบริหารให้เกิดผลสำเร็จ และสามารถแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

สุนันท์ ฝอยหิรัญ (2558, น.44) กล่าวว่า ทักษะทางด้านเทคนิค หมายถึง ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของผู้บริหารในการใช้สื่ออุปกรณ์ และเครื่องมือเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว การวางแผนปฏิบัติการต่างๆ และปฏิบัติตามระเบียบแนวปฏิบัติของหน่วยงานต้นสังกัด การวางระบบงาน การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล การสังเคราะห์งาน การวางแผนการพัฒนางานต่างๆ การประสานงานการกำกับติดตาม การควบคุมการปฏิบัติงาน การจัดทำงบประมาณ การเงิน การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้างการประชาสัมพันธ์โรงเรียนงานสารบรรณ การวางตัวการตัดสินใจ การสั่งการ การดำเนินพิธีกรรม

คาวี เจริญจิตต์ (2557, น.19) กล่าวว่า ทักษะทางด้านเทคนิค หมายถึง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการและเทคนิค อาศัยความรู้ การวิเคราะห์ และรู้จักใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ทักษะด้านเทคนิควิธีนี้เป็นทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้ พัฒนาทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านกระบวนการกลุ่ม ความสามารถในการบริหารงานติดต่อสื่อความ และทักษะด้านการจัดการ ในหน้าที่รับผิดชอบที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล

และการบริหารทั่วไปการสร้างขวัญกำลังใจการให้ความเป็นธรรม ความยุติธรรม การเพิ่มสมรรถภาพผู้ใต้บังคับบัญชา การประชุมการประเมินผลงานและการสรุปรายงานผล

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560, น.39) กล่าวว่า ทักษะทางด้านเทคนิค หมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้บริหารเกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการดำเนินงาน และเทคนิคต่างๆ ในการจัดกิจกรรม รวมถึงความสามารถในการใช้เครื่องมือต่างๆ

สรุปได้ว่า ทักษะด้านเทคนิค หมายถึง ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจกฎหมายระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว มีความสามารถในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ มีการวางแผนการพัฒนางาน มีการประสานงาน กำกับติดตาม ควบคุมการปฏิบัติงาน มีเทคนิคต่างๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (human skills)

Lunenburg (2010) สรุปได้ว่า ทักษะมนุษยสัมพันธ์ มีความสำคัญต่อผู้นำของโรงเรียนทุกระดับ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะมนุษยสัมพันธ์เพื่อประสานงานกับคณะกรรมการโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และกลุ่มบุคคลภายนอกโรงเรียน ผู้บริหารระดับกลางต้องมีทักษะมนุษยสัมพันธ์ในการจัดการให้บุคลากรจากแต่ละส่วนงานหรือความรับผิดชอบ และผู้ที่ปฏิบัติงานที่มีความชำนาญแตกต่างกัน เช่น ที่ปรึกษา นักปฏิบัติงานทางสังคม นักจิตวิทยา และหัวหน้างานในแต่ละส่วนงานในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จกับผู้บริหารระดับที่สูงกว่า ผู้บริหารระดับต้น (หัวหน้างาน หัวหน้าทีมงาน) ต้องใช้ทักษะมนุษยสัมพันธ์ในการทำทนาย สร้างแรงจูงใจ และประสานงานในการปฏิบัติงานของครูซึ่งมีความรับผิดชอบเพื่อการศึกษาของนักเรียนและชุมชน

Katz (1995, pp.35-36) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพในฐานะสมาชิกของกลุ่ม และสร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำ รวมถึงเข้าใจความต้องการของคนอื่น และกระตุ้นคนอื่นในองค์กรหรือหน่วยงานให้มีส่วนร่วมในการวางแผนทำกิจกรรมด้านต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ ความสามารถในการประสานงานกับผู้บังคับบัญชา เพื่อให้ได้รับการสนับสนุน และการยอมรับความสามารถในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ในอันที่จะร่วมมือกับหน่วยงานของตนเอง ตลอดจนความสามารถในการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้หน่วยงานเพื่อให้บังเกิดความศรัทธาเชื่อถือ และไว้วางใจในหน่วยงานตลอดไป การบริหารงานในด้านนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ทักษะมนุษยสัมพันธ์ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ ต้องให้ความสำคัญและยกย่องผู้ร่วมงาน มีความเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน ปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานทุกคนเท่าเทียมกัน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานตามความถนัด และต้องให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงาน

อย่างจริงจัง ต้องรู้จักสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ผู้ร่วมงาน เพื่อให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ จัดให้มีการพบปะสังสรรค์ แสดงความยินดี ยกย่องชมเชยให้รางวัลในโอกาสต่างๆ ตามความเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถพูดจูงใจให้คนคล้อยตามได้ ต้องแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมงานได้ ต้องติดต่อประสานงานกับชุมชนในการระดมทรัพยากรมาใช้ในการบริหารจัดการ และต้องสามารถปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดำรง ก้าเร็ว (2563, น.23) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถที่เกี่ยวกับการทำงานกับคนซึ่งคนเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำงานสัมพันธ์กับบุคลากรหลากหลายประเภทซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ และค่านิยม บุคคลประเภทต่างๆ ผู้บังคับบัญชา ศึกษานิเทศก์ ครู พนักงานราชการ คนงาน นักการภารโรง นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถประสานสัมพันธ์กับบุคคลเหล่านี้ทำงานกับผู้บริหารและบุคคลอื่นๆ ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องศึกษาพฤติกรรม และพยายามเข้าใจบุคคลทุกประเภท ทักษะด้านนี้จะศึกษาได้จากประสบการณ์ในการทำงาน และจากวิชาทางสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวกับจิตวิทยากระบวนการกลุ่ม และสังคมวิทยา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะทางด้านนี้ ที่สำคัญคือ จะต้องรู้จักตนเอง มีความมั่นใจ และมั่นคงในอารมณ์ จะต้องรู้จักพยายามเข้าใจผู้อื่น มีใจกว้างและรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ต้องยึดหลักรู้จักตน เข้าใจคน เพื่อผลของงาน

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560, น.39) กล่าวว่า ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของผู้บริหารในการทำงานให้บรรลุผล โดยใช้กระบวนการกลุ่ม และเสริมสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกันภายในมหาวิทยาลัย ตลอดจนประสานงานและการให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงาน

สำเภา เสมศิกสาม (2559, น.25) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการคิดตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร การจูงใจในการทำงาน การทำงานเป็นทีม เพื่อให้ผู้อื่นให้ความร่วมมือกันในการทำงานได้เป็นอย่างดี

นุรฮานี หย้าหลี (2558, น.13) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น มีความจริงใจ ให้ความสำคัญกับคนทุกคน มีความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร โดยอาศัยหลักการด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความรู้และความเข้าใจถึงความต้องการ พฤติกรรมของบุคคล เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและเป้าหมายขององค์กร

สุนันท์ ฝอยหิรัญ (2558, น.43) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลในองค์กรและนอกองค์กร โดยอาศัยหลักการ

ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความรู้และความเข้าใจถึงความต้องการความคาดหวังและพฤติกรรมของบุคคล การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับนับถือแก่ทุกๆ คน สามารถใช้ภาวะผู้นำกระตุ้น และเสริมแรงตั้งศักยภาพแต่ละบุคคลมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานขององค์กร มีความสามารถในการประสานงานประสานประโยชน์และความก้าวหน้าด้วยความเป็นธรรม สร้างความเข้าใจเห็นอกเห็นใจ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างสรรค์ความรักสามัคคีในหมู่คณะ และมีเอกภาพในองค์กร สามารถดำเนินงานและร่วมกิจกรรมกับชุมชน กลุ่มอาชีพอื่นๆ

สรุปได้ว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำ เข้าใจถึงความต้องการของคนอื่น กระตุ้นคนในองค์กรหรือหน่วยงานให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ทำกิจกรรมด้านต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมาย มีความมั่นใจ และมั่นคงในอารมณ์ มีใจกว้างในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น และรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน

3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills)

Lunenburg (2010) กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ผู้นำของโรงเรียนทุกคนต้องมีความสามารถในการมองเห็นภาพรวมทั้งหมดขององค์การ รวมทั้งเห็นวิธีการแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงประโยชน์ของทุกคนในองค์การ ทักษะความคิดรวบยอดเป็นความสามารถในการคิด การทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศจากหลายๆ แหล่ง รวมทั้งมีความสามารถที่จะวิเคราะห์และตีความ และนำไปสู่การตัดสินใจที่มีความสลับซับซ้อนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งผู้บริหารต้องมีการพิจารณาในแต่ละส่วนงานของโรงเรียนให้เหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานนั้นด้วย และการเปลี่ยนแปลงที่มีสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงในส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของโรงเรียน

Katz (1995, pp.37-38) กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าใจหน่วยงานที่สังกัด ในทุกลักษณะและทุกขั้นตอนอย่างละเอียด สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในองค์กรหรือหน่วยงานได้อย่างชัดเจน การที่มีการเปลี่ยนแปลงในบางส่วนของงานจะมีผลกระทบต่อส่วนอื่นอย่างไร รวมทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่ตนสังกัดกับหน่วยงานอื่นๆ ในการบริหารงานมีกิจกรรมหลายอย่างที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์ และนโยบายของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชาติทุกระดับ สามารถนำนโยบายของชาติไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม มีความรู้ในเรื่องวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย หลักสูตรสถานศึกษา ต้องศึกษาความต้องการของชุมชน และนำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปี รู้จักวางแผน

การใช้อาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน รู้จักจัดลำดับความสำคัญในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ตลอดจนต้องรู้จักใช้เกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน

ดำรง กำเริ้ว (2563, น.25) กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์งานการปฏิบัติงานที่แน่นอน เข้าใจหลักสูตรเกี่ยวกับการศึกษา กล้าเปลี่ยนแปลงปรับปรุงการศึกษาและนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมของชาติ ผู้บริหารต้องเคารพความคิดเห็น มีทักษะด้านการบริหารสถานศึกษา เห็นความสำคัญส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีความรู้ ความเข้าใจกฎหมายระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ภาระงาน ยุทธศาสตร์ ที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้ ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ ติดตาม การวัดผล และการประเมินผล ด้านการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีการประยุกต์ทฤษฎีการบริหารมาใช้ในสถานศึกษาได้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการบริหาร การวางแผน และนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน การวินิจฉัย ผลกระทบต่อหน่วยงาน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารในสถานศึกษา การนำนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติมาปรับให้สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา จากรายละเอียดดังกล่าวข้างต้นจึงกล่าวได้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้สามารถทำความเข้าใจในการบริหารงานในองค์กรที่ตนรับผิดชอบอยู่ให้ดียิ่งขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะการบริหาร โดยต้องมีการแสวงหาความรู้ให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง โดยการหาความรู้จากหลักการตามแนวทฤษฎี เพื่อทำให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560, น.39) กล่าวว่า ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการเข้าใจระบบโครงสร้างของคน โครงสร้างตำแหน่ง นโยบายการจัดการศึกษา และระบบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย เพื่อบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

สำเภา เสมศีกสา (2559, น.28) กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นภาพรวมทั้งหมดขององค์การ การคาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าได้ใกล้เคียงหรือถูกต้อง การวินิจฉัย รวมทั้งเห็นวิธีการแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ต่างๆ ที่จะส่งผลต่อกัน โดยกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

นุรฮานี หย้าหลี (2558, น.14) กล่าวว่า ทักษะทางความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการมองเห็นภาพรวมในองค์กร เข้าใจความซับซ้อนองค์กรทั้งหมด

สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ต่างๆ ภายในองค์กร ซึ่งผู้บริหารจะต้องเป็นผู้กำหนดและวางแผนงาน คาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อองค์กร

สูนันท์ ฝอยหิรัญ (2558, น.42) กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญการและความเชี่ยวชาญของผู้บริหารในการมองเห็นภาพโดยรวมของ หน่วยงานย่อยตามโครงสร้างขององค์กร มีความรู้ความเข้าใจถึงความสัมพันธ์กันของหน่วยงานย่อยใน องค์กร และความสัมพันธ์ขององค์กรหน่วยงานย่อยในองค์กรกับองค์กรภายนอก มีความสามารถในการ ประสานงานต่างๆ เข้าด้วยกัน มีความสามารถในการหยั่งรู้และมีสายตายาวไกล สามารถคาดการณ์ล่วงหน้า มีความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงภายนอกองค์กรและภายในองค์กร ซึ่งจะมีผลกระทบต่อองค์กรหน่วยงาน ย่อยทั้งภายในและภายนอก ทั้งด้านที่เป็นด้านบวกและด้านลบ มีความสามารถในการมองเห็นช่องทาง ในการขจัดปัญหาและความขัดแย้งอันอาจเกิดขึ้นได้ และสามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการบริหารงานที่ ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น

สรุปได้ว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการ คิดวิเคราะห์และตีความ และนำไปสู่การตัดสินใจที่มีความสลับซับซ้อนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตาม เป้าหมาย เข้าใจหน่วยงานในสังกัดในทุกลักษณะและทุกขั้นตอนอย่างละเอียด สามารถมองเห็น ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในองค์กรหรือหน่วยงานได้อย่างชัดเจน เห็นความสำคัญส่วนรวม มากกว่าส่วนตน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ภาระงาน ยุทธศาสตร์ ที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้ มีการการนิเทศติดตาม การวัดผล และการประเมินผล

4) ทักษะด้านความรู้ความคิด (cognitive skills)

Drake and Roe (1986) กล่าวว่า ทักษะด้านความรู้ความคิด หมายถึง ความสามารถ ในการใช้ความรู้ ความคิด ปัญญาในการบริหารงานภายในองค์กร เป็นทักษะของผู้บริหารที่สามารถ พัฒนาได้ และเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างทักษะด้านอื่นๆ

Sergiovanni (1983) กล่าวว่า ทักษะด้านความรู้ความคิด หมายถึง เป็นทักษะที่ สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับผู้บริหาร เพราะเป็นทักษะในการคาดการณ์ล่วงหน้า การวิเคราะห์ปัญหา การบริหาร การวางแผน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

ดำรง กำเร็ว (2563, น.18) กล่าวว่า ทักษะด้านความรู้ความคิด หมายถึง ความสามารถ ในการใช้ความรู้ ความคิด สติปัญญาที่เกิดจากการศึกษาเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น แล้วนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานได้เหมาะสม สามารถ นำพาองค์กรบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นุรฮานี หย่าหลี่ (2558, น.11) กล่าวว่า ทักษะทางความรู้ความคิด หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน โดยการใช้ความรู้ ความคิด สติปัญญา และวิสัยทัศน์ ในการบริหารงานของโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพบังเกิดประสิทธิผล และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

สุนันท์ ฝอยหิรัญ (2558, น.45) กล่าวว่า ทักษะทางด้านความรู้ความคิด หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ ความคิด สติปัญญา และวิสัยทัศน์มาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน เปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิธีการทำงาน การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม สามารถนำแนวคิดและกลยุทธ์ใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารโรงเรียน มีความสามารถในการให้ความรู้แก่บุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กร

สรุปได้ว่า ทักษะด้านความรู้ความคิด หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการมีวิสัยทัศน์ในการทำงาน ทำการวิเคราะห์ปัญหาทางการบริหาร มีการวางแผน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น เพื่อนำมาประยุกต์สร้างสรรค์ผลงาน มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม สามารถนำพาองค์กรบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) ทักษะด้านศึกษาและการสอน (instructional skills)

ดำรง กำเร็ว (2563, น.21) กล่าวว่า ทักษะด้านศึกษาและการสอน หมายถึง ความสามารถในการเป็นผู้นำทางวิชาการ มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในด้านการจัดการศึกษา การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพในด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผล

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560, น.39) กล่าวว่า ทักษะด้านศึกษาและการสอน หมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้บริหารในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน การพูด การอธิบาย เพื่อให้ผู้ฟังและนักศึกษาเกิดความเข้าใจ ตลอดจนการสร้างบรรยากาศในการทำงาน ความเป็นกันเองกับบุคคลรอบข้างจนสามารถสาธิตให้อาจารย์ดูเป็นตัวอย่าง และทำให้นักอาจารย์เกิดความยอมรับและศรัทธา

นุรฮานี หย่าหลี่ (2558, น.12) กล่าวว่า ทักษะด้านศึกษาและการสอน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน การเป็นผู้นำทางการศึกษาทางการเรียนการสอน มีความรู้และเป็นนักวิชาการ มีความเข้าใจการจัดการเรียนการสอน นิเทศการสอน ติดตามการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองด้านวิชาการ และวิทยฐานะ และสามารถแนะนำให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

สุนันท์ ฝอยหิรัญ (2558, น.43) กล่าวว่า ทักษะด้านศึกษาและการสอน หมายถึง ความรู้และความชำนาญของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดทำและบริหารหลักสูตรให้สอดคล้องกับภารกิจและนโยบายการศึกษาของรัฐ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน

การวัดผลและประเมินผล มีการศึกษาหาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความสามารถในการนิเทศ การสอน

สรุปได้ว่า ทักษะด้านศึกษาและการสอน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในด้านการจัดการเรียนการสอน การพูด การอธิบาย เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองด้านวิชาการ และสามารถแนะนำให้ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในด้านการจัดการศึกษา

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ

2.3.1 ความหมายของการบริหารวิชาการ

Vick; Jennifer and Heiberger (2008) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การวางแผน ที่ต้องรับผิดชอบในการติดตามที่เกี่ยวข้องกับวิชาการทั้งหมด ซึ่งเป็นภาระงานที่ใหญ่กว่างานบริหารทั่วไป

Forest and Kinser (2002) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง งานที่จะต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรการสอน และการจัดการเรียนรู้"

Ramseyer and Others (1995) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562, น.31) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินกิจกรรมในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุน ส่งเสริม ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยสนองความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

นภาพร สุทรวงศ์ (2561, น.9) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารใช้อำนาจในการดำเนินกิจกรรมทุกอย่างทางด้านงานวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ปรับปรุงการเรียนการสอน ให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพสูงสุด พัฒนาเยาวชนให้องงามทุกๆ ด้าน ดำรงตนเป็นพลเมืองดี ช่วยพัฒนาชาติให้ก้าวหน้าต่อไป เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา

อุษา แซ่เตี่ยว (2559, น.32) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ปรับปรุงการเรียนการสอน

ให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยสนองความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

2.3.2 ความสำคัญของการบริหารวิชาการ

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562, น.32) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลัก ในการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญ อย่างยิ่งต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องศึกษาและให้ความสำคัญ เพื่อช่วยให้สถานศึกษาขับเคลื่อนและ พัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายได้

นภาพร สุทธรังษี (2561, น.13) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการเป็น งานหลักของโรงเรียน ส่วนงานด้านอื่นๆ เป็นงานรองที่คอยสนับสนุนงานวิชาการ เพราะจุดมุ่งหมายของ โรงเรียนก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งการศึกษาจะมีคุณภาพหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมเกี่ยวข้องของงานด้านหลักสูตร คือ มีการนำหลักสูตรไปใช้ การวางแผนและจัด การเรียนการสอน สื่อวัสดุอุปกรณ์ งานวัดและประเมินผลงานนิเทศการศึกษา และการประชุมอบรมทาง วิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญในงานวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะทุกงานทุกกิจกรรม ในงานวิชาการล้วนต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายในการสร้าง เยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต

อุษา แซ่เตียว (2559, น.34) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ มีความสำคัญโดยเป็น ส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา เนื่องจากรงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

คาวี เจริญจิตต์ (2557, น.29) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ มีความสำคัญอย่างยิ่ง และเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาเป็นการวางพื้นฐานใน การพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ แสวงหาความรู้ ก้าวทันโลก สามารถร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข การที่สถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้บรรลุตามเจตนารมณ์ที่กำหนดได้นั้น สถานศึกษาต้องสามารถ จัดการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักในการบริหารสถานศึกษา เป็นงานที่สำคัญ อย่างยิ่งต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องศึกษาและให้ความสำคัญ เพื่อช่วยให้สถานศึกษาขับเคลื่อนและ พัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำหลักสูตรไปใช้ การวางแผนและจัดการเรียนการสอน สื่อวัสดุ อุปกรณ์ งานวัดและประเมินผล งานนิเทศการศึกษา และการประชุมอบรมทางวิชาการ

ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายในการสร้างเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต

2.3.3 ขอบข่ายของการบริหารวิชาการ

นุชรี เนียมรัตน์ (2562, น.21) สรุปขอบข่ายการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการจัดการหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้
- 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3) ด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้
- 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล
- 5) ด้านการนิเทศการสอน

นภาพร สุทรวงศ์ (2561, น.51) สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบไปด้วย

9 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านหลักสูตร
- 2) ด้านการวางแผนงานวิชาการ
- 3) ด้านการเรียนการสอน
- 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน
- 5) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน
- 6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 7) ด้านการนิเทศการศึกษา
- 8) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
- 9) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น

สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561, น.30) สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบไป

ด้วย 7 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการจัดการหลักสูตร
- 2) ด้านการจัดการเรียนรู้
- 3) ด้านการวัดผลประเมินผล
- 4) ด้านการนิเทศการศึกษา
- 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 7) ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ดังนี้

ชโลม คุ่มวงศ์ (2560, น.33) สรุปขอข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 7 ด้าน

- 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
- 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 3) การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
- 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 6) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ชุมชน หน่วยงาน และสถาบัน

การศึกษาอื่น

- 7) การประกันคุณภาพการศึกษา

นิยม รัชตะวัฒน์วินัย (2560, น.28) สรุปขอข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบไปด้วย

5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานหลักสูตร
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการวัดและประเมินผล
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
5. ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา

พรพรรณ พินทุสมิต (2560, น.39) สรุปขอข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบไปด้วย

9 ด้าน ดังนี้

- 1) การปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำไปใช้
- 2) การปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน
- 3) การปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- 4) การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการสอน
- 5) การปฏิบัติงานด้านการวัดผลประเมินผล
- 6) การปฏิบัติงานด้านห้องสมุด
- 7) การปฏิบัติงานด้านนิเทศการศึกษา
- 8) การปฏิบัติงานด้านการวางแผนและการกำหนดวิธีการ
- 9) การปฏิบัติงานด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ

นันทวัน วัฒนวราร์ (2559, น.35) สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบไปด้วย

9 ด้าน ดังนี้

- 1) งานด้านหลักสูตรและการนำไปใช้
- 2) งานการเรียนการสอน
- 3) งานสื่อการเรียนการสอน
- 4) งานวัดผลและประเมินผล
- 5) งานห้องสมุด
- 6) งานนิเทศการสอน
- 7) งานวิจัยและพัฒนา
- 8) งานส่งเสริมพัฒนาบุคลากร
- 9) งานส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้

วัชรภรณ์ สมพงษ์ผั่ง (2559, น.42) สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบไปด้วย

7 ด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 5) การนิเทศการศึกษา
- 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 7) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบไปด้วย

4 ด้าน ดังนี้

- 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
- 2) การจัดการดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน
- 3) การจัดการบริหารเกี่ยวกับงานวิชาการ
- 4) การวัดและประเมินผลในด้านวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบไปด้วย

17 ด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการที่เกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร

ของท้องถิ่น

- 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
 - 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
 - 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
 - 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 6) การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
 - 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
 - 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
 - 9) การนิเทศการศึกษา
 - 10) การแนะแนว
 - 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
 - 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
 - 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
 - 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
 - 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
 - 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา
 - 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา
- จากแนวคิดขอข่ายการบริหารงานวิชาการของนักวิชาการจากแหล่งต่างๆ ข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้นำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบสำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 การสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ตามแนวคิดของนักวิชาการ

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	นักวิชาการ										ความถี่
	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	นุชรี เนียมรัตน์ (2562)	นภาพร สุทธิวงศ์ (2561)	สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561)	ชโลม คุ่มวงศ์ (2560)	วัชรภรณ์ สมพงษ์ผึ้ง (2559)	นิยม รัชตะวัฒน์วินัย (2560)	พรชมน พินทุสมิต (2560)	นันทวัน วัฒนวราห์ (2559)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	
1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการที่เกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรของท้องถิ่น	✓										1
2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ	✓		✓		✓						3
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		9
5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	✓										1
6. ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	9
7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	✓		✓	✓	✓	✓				✓	6
8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	✓									✓	2
9. ด้านการนิเทศการศึกษา	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓		8
10. ด้านการแนะแนว	✓										1
11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	✓		✓	✓	✓	✓					5
12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	✓										1

ตารางที่ 2.2 การสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ตามแนวคิดของนักวิชาการ (ต่อ)

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	นักวิชาการ										ความถี่
	กระทรวงศึกษาธิการ (2546)	นุชรี เนียมรัตน์ (2562)	นภาพร สุทธิวงศ์ (2561)	สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561)	ชโลม คุ่มวงศ์ (2560)	วัชรภรณ์ สมพงษ์สิ่ง (2559)	นิยม รัชตะวัฒน์วินัย (2560)	พรชมน พินทุสมิต (2560)	นันทวัน วัฒนวราห์ (2559)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	
13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	✓				✓						2
14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	✓				✓						2
15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา	✓										1
16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	✓										1
17. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓		7
18. ด้านการส่งเสริมการสอน							✓				1
19. ด้านห้องสมุด							✓	✓			2
20. ด้านการวางแผนและกำหนดวิธีการวิชาการ							✓			✓	2
21. ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ							✓				1
22. การพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ							✓		✓		2
23. การจัดการบริหารเกี่ยวกับวิชาการ										✓	1
24. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น							✓				1

จากการสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารวิชาการ ตามตารางที่ 2.2 ได้ศึกษาแนวคิดของนักวิชาการทางด้านการศึกษา ซึ่งมีขอบข่ายการบริหารวิชาการที่ตรงกันประกอบด้วยนักวิชาการด้านการศึกษา ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2546); นุชรี เนียมรัตน์ (2562); นภาพร สุทรวงศ์ (2561); สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561); ชโลม คุ่มวงศ์ (2560); วัชรภรณ์ สมพงษ์ผิ่ว (2559); นิยม รัชตะวัฒน์วินัย (2560); พรรชมน พินทุสมิต (2560); นันทวัน วัฒนวราร์ (2559) และ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) โดยใช้เกณฑ์สังเคราะห์ที่มีระดับความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป จะได้ขอบข่ายการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

- 1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 2) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 3) การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 5) การนิเทศการศึกษา
- 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 7) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

จากการสังเคราะห์แนวคิดเบื้องต้นขอบข่ายการบริหารวิชาการ ประกอบไปด้วย 7 ด้าน จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายการบริหารวิชาการในแต่ละด้าน จากเอกสารแนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

- 1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.20-22) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้จัดการเรียนรู้ โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังและเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่างๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายประกอบด้วย

หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกใช้วิธีสอน และเทคนิคการสอน สื่อแหล่งเรียนรู้การวัด และประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

บทบาทของผู้สอน และผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้

(1) บทบาทของผู้สอน

(1.1) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

(1.2) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะ กระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

(1.3) ออกแบบการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

(1.4) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

(1.5) จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม และนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

(1.6) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา และระดับพัฒนาการของผู้เรียน

(1.7) วิเคราะห์ผลของการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริม และพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

(2) บทบาทของผู้เรียน

(2.1) กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

(2.2) เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อความ รู้ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ

(2.3) ลงมือปฏิบัติจริง สร้างสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ

(2.4) มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่ม และครู

(2.5) ประเมิน และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีและเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562, น.45) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน การจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนตามศักยภาพ การจัดทำแผนการสอน กำหนดกิจกรรม จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน จัดกิจกรรมประสบการณ์ที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านั้นด้วยตนเอง การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพกับตัวผู้เรียนอย่างสูงสุด

ธัญดา ยงยศยิ่ง (2560, น.38) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 โดยจัดการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาสาระ และกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน มีการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็ก และเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพด้านความรู้ มีการใช้สื่อการเรียนการสอน และการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาความเป็นของนักเรียน และช่วยเหลือนักเรียนพิการด้อยโอกาสและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้สามารถเรียนร่วมได้อย่างมีความสุข

คาวี เจริญจิตต์ (2557, น.42) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้สื่อการเรียนการสอน และ แหล่งการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมถึงส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมีการพัฒนา ผู้เรียนด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) โดยจัดการเรียน การสอนให้มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน มีการใช้สื่อการ เรียนการสอน มีการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการนิเทศ ติดตามการจัด การเรียนการสอนของครู เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพกับตัวผู้เรียนอย่างสูงสุด

2) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตร และการบริหารจัดการหลักสูตร เปรียบเสมือนหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบและทุกระดับ การที่สถานศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการจัดการศึกษามากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับหลักสูตรของสถานศึกษานั้นๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น.34) ได้กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไว้ ดังนี้

(1) ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับสถานภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

(2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(3) จัดทำโครงสร้างหลักสูตร และสาระต่างๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระ ทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

(4) นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการใช้หลักสูตร ให้เหมาะสม

(5) นิเทศการใช้หลักสูตร

(6) ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร

(7) ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562, น.32) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสม กับผู้เรียนและสถานศึกษา โดยการศึกษาวិเคราะห์เอกสารหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนำ หลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ การนิเทศติดตาม และประเมินผลการนำหลักสูตร ไปใช้ รวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร

ธัญดา ยงยศยิ่ง (2560, น.40-41) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารร่วมกับผู้เกี่ยวข้องวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางและให้สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชน สนับสนุนสื่อและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยโดยยึดหลักสูตรเป็นหลัก การ สนับสนุนครูให้ใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน มีการนิเทศและประเมินผลการใช้หลักสูตร มีการ เปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชาการเรียน การสอน การวัดผลประเมินผล

คาวี เจริญจิตต์ (2557, น.44) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาเป็น กระบวนการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำหลักสูตร สถานศึกษา วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสภาพแวดล้อม จัดทำโครงสร้างหลักสูตร และสาระ ต่างๆ การนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน และการบริหารหลักสูตร ติดตาม ประเมินผล และ ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมีกระบวนการวิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศ ติดตาม รวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

3) การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

มีนักวิชาการการกล่าวถึงการวัดผล การประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.36) ได้กล่าวถึง การวัดผล การประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา โดยมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

(1) กำหนดระเบียบการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

(2) จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา

(3) วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนรู้ และอนุมัติผลการเรียน

(4) จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านการประเมิน

(5) จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัด และประเมินผล

(6) จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

(7) ผู้บริหารสถานศึกษาได้อนุมัติผลการประเมินการเรียนในด้านต่างๆ เป็นรายปี/รายภาค และตัดสินผลการเรียนการผ่านช่วงชั้น และจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(8) การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน และได้เสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และวิชาการ พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562, น.57) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการตรวจสอบและตัดสินคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด การประเมินผลเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผล ติดตามตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล รายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบ และใช้ผลการประเมินปรับปรุง/พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู

กฤษติญา ปัตตนัง (2560, น.35) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการต่อเนื่องกันโดยการวัดผลเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลแสดงออกมาเป็น

ตัวเลขตามกฎเกณฑ์ เป็นการบอกเชิงปริมาณ สำหรับการประเมินผลเป็นกระบวนการการตัดสินคุณค่า โดยอาศัยข้อมูลจากการวัดผลด้วยวิธีการหลากหลาย ส่วนการเทียบโอนผลการเรียนนั้นเป็นการนำ ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากสถานศึกษาอื่น มาพิจารณาเปรียบเทียบเพื่อยกเว้นการเรียน รายวิชาในสถานศึกษาที่เข้าเรียนใหม่ และนับเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนในโรงเรียน

ชัยดา ยงยศยิ่ง (2560, น.45) กล่าวว่า การวัดผล การประเมินผล และการเทียบโอน ผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตร สถานศึกษา มีการเน้นให้ครูมีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียน และอนุมัติผล การเรียน ตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดให้มีการส่งเสริมกรณีที่มีผู้เรียน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดประเมินผล การส่งเสริมให้มีการจัดระบบ สารสนเทศด้านกรวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบและใช้ ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

คาวี เจริญจิตต์ (2557, น.47) กล่าวว่า การวัดผล การประเมินผล และการเทียบโอน ผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผล ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผลแต่ละ รายวิชา แล้วดำเนินการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์

สรุปได้ว่า การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง ผู้บริหารมีกระบวนการตรวจสอบและตัดสินคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยการกำหนดระเบียบการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา ตามหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้ เป็นไปตามระเบียบการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา มีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนรู้อ และอนุมัติผลการเรียน โดยจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้อทุกช่วงชั้น และจัดให้มีการ ส่งเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านการประเมิน มีส่วนร่วมในการดำเนินการตรวจสอบหาข้อบกพร่องในการ ทำงานเพื่อให้เกิดผลดีที่สุุดร่วมกัน จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัด และประเมินผล มีการจัดระบบ สารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาไว้ หลายท่าน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.37) ได้กล่าวถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

(1) กำหนดนโยบาย และแนวทางการใช้การวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

(2) การพัฒนาครู และนักเรียนให้มีความรู้ มีความสามารถเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหาการผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการ และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ

(3) พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยระบบการวิจัย

(4) รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562, น. 61) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานของครู และนักเรียน การดำเนินการด้านการวิจัยพัฒนาคุณภาพวิชาการของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานของครู นำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

กฤษติญา ปัตเตนัง (2560, น.44) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการด้านการวิจัยอย่างเป็นระบบ โดยจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การดำเนินการทำวิจัยเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ในแต่ละระดับการศึกษา การดำเนินการนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน

ธัญดา ยงยศยิ่ง (2560, น.46) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ การที่ผู้บริหารวิเคราะห์วิจัยพัฒนาคุณภาพวิชาการของสถานศึกษา รวมทั้งมีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานของครูและนักเรียน สนับสนุนให้มีการพัฒนาครู และนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ มีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยกับสถานศึกษา และหน่วยงานอื่น

คาวี เจริญจิตต์ (2557, น.49) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ และประสานความร่วมมือในการศึกษาตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัย หรือการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถานศึกษาอื่น

สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้วิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการทำงานของครูและนักเรียน มีการดำเนินงานวิจัยพัฒนาคุณภาพวิชาการของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบโดยจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ มีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัย รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5) การนิเทศการศึกษา

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายการนิเทศการศึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้
กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.39) ได้กล่าวถึงการนิเทศการศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

(1) สร้างความตระหนักให้แก่ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจถึงกระบวนการนิเทศภายใน ว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และตัวครูเอง

(2) จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง และต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ

(3) จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562, น.66) สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์และวางแผนการนิเทศการจัดทำเครื่องมือนิเทศ ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง ติดตาม ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา การพัฒนากระบวนการและปรับปรุงการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

กฤษติญา ปัตเตนัง (2560, น.52) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูในสถานศึกษา โดยการวางแผนกำหนดเป้าหมายและแนวทางการจัดกิจกรรมการนิเทศ งานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ มีการติดตาม ประเมินผลการนิเทศและกิจกรรมการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

และรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบร่วมกัน แก้ปัญหาการเรียนการสอน และพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ภายในสถานศึกษาให้มีการปรับปรุงตนเองในด้านการสอน สร้างความสัมพันธ์ ความพึงพอใจ และสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

ชัยดา ยงยศยิ่ง (2560, น.50-51) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การทำงานอย่างมีแบบแผน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์งานการเรียนการสอนของครูเพื่อจะได้ทราบปัญหา ระบุปัญหาที่จะต้องรีบแก้ไข สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในปรับปรุงก่อนหลังแล้วจึงวางแผนที่จะดำเนินการ โดยหาทางเลือกที่จะแก้ปัญหาที่ดีที่สุดด้วยการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ ต่อจากนั้นจึงดำเนินการตามแนวขั้นตอนตามลำดับ จนถึงขั้นการประเมินผลการปฏิบัติงานแล้วจึงนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

คาวี เจริญจิตต์ (2557, น.52) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็นการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมให้คำแนะนำ ปรับปรุง พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ในด้านกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยสร้างความตระหนักให้แก่ครู และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานร่วมกันกับครู ในสถานศึกษา โดยการวางแผนกำหนดเป้าหมายและแนวทางการจัดกิจกรรมการนิเทศ สร้างความตระหนักให้แก่ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจถึงกระบวนการนิเทศ จัดทำเครื่องมือนิเทศ จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานและนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.41) ได้กล่าวถึง การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

(1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชน

(2) จัดระบบบริหาร และสารสนเทศโดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนา งาน และการสร้างระบบประกันคุณภาพภายในและจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

- (3) จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)
- (4) ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินงานหรือปฏิบัติงานโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของ เดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่าวงจร PDCA
- (5) ตรวจสอบ และทบทวนระบบคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม
- (6) ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินภายนอก
- (7) จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562, น.70) กล่าวว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานในสถานศึกษา โดยมีการกำหนดและวางแผนมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และความต้องการของชุมชน การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและสร้างระบบประกันคุณภาพ การจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา และประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

กฤษติญา ปัตเตนัง (2560, น.60) กล่าวว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดทำระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่กฎกระทรวงกำหนด โดยการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ธัญดา ยงยศยิ่ง (2560, น.50-51) กล่าวว่า การพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการที่มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ มาตรฐานเขตพื้นที่ และความต้องการของชุมชน การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน โดยการจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ อีกทั้งมีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก และโรงเรียนมีการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) พร้อมสรุปรายงานประจำปีเผยแพร่ต่อสาธารณชน

คาวี เจริญจิตต์ (2557, น.56) กล่าวว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษาเป็นการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาชาติ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา และดำเนินการตาม แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพ การศึกษา รวมถึงการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และการจัดทำรายงานคุณภาพการ ศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี

สรุปได้ว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหาร มีการกำหนดและวางแผนมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และความต้องการของชุมชน มีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศอย่างเป็นระบบ จัดทำแผนพัฒนา สถานศึกษา และดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา และการจัดทำ รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี

7) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

นักวิชาการให้ความหมายการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา สรุปได้ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.46) กล่าวถึง การพัฒนาและใช้สื่อ และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

- 1) จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหา และพัฒนาสื่อ การเรียนการสอน และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้อ และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งการ เรียนรู้ของสถานศึกษา
- 3) จัดให้มีการพัฒนา และการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นในการ พัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นโดยเฉพาะ แหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
- 4) พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา และชุมชน
- 5) นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้ และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562, น.81) กล่าวว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ประกอบด้วย การศึกษา วิเคราะห์คุณภาพ จัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยี ที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการ การผลิต พัฒนาสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน ประสาน ความ

ร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ การประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อนำมาปรับปรุงให้เหมาะสม

ชญดา ยงยศยิ่ง (2560, น.66) กล่าวว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาศาสนสถานศึกษามีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน อีกทั้งยังมีการสนับสนุนให้มีการจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน พร้อมทั้งประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนา มีการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นอย่างสม่ำเสมอ มีการติดตามประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

คาวี เจริญจิตต์ (2557, น.69) กล่าวว่า การใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็นการศึกษา วิเคราะห์ การใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนผลิตสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด

สรุปได้ว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน สนับสนุนให้มีการจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน จัดทำสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการ ประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อนำมาปรับปรุงให้เหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานีแบ่งพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษา ออกเป็น 2 เขต ประกอบด้วย

2.4.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 หน่วยจัดตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มุ่งพัฒนานักเรียนทุกระดับให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลอย่างทั่วถึงและเสมอภาคบนพื้นฐานของความเป็นไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายใต้การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

พันธกิจ

- 1) พัฒนานักเรียนทุกระดับให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล
- 2) เสริมสร้างนักเรียนให้มีคุณธรรมและดำรงชีวิตบนพื้นฐานความเป็นไทยตามหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 3) เสริมสร้างโอกาสให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
- 4) ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 5) เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

เป้าประสงค์

- 1) นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล
- 2) นักเรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- 3) นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และทักษะดำรงชีวิตบนพื้นฐานความเป็นไทยตาม

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 4) ประชากรวัยเรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
- 5) สถานศึกษาจัดการเรียนที่ส่งเสริมการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 6) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะในการบริหาร

จัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ

- 7) ระบบการบริหารจัดการศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพโดยบูรณาการการทำงาน

ที่เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

กลยุทธ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้กำหนดกลยุทธ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- กลยุทธ์ที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ
- กลยุทธ์ที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- กลยุทธ์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรบุคคลทางการศึกษา
- กลยุทธ์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
- กลยุทธ์ที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- กลยุทธ์ที่ 6 ด้านการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการศึกษา

ค่านิยมองค์กร

“บริการดี มีมนุษยสัมพันธ์ มุ่งมั่นผลสัมฤทธิ์”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 บริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของพื้นที่ 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอลองหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว และอำเภอสามโคก มีจำนวนโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 103 โรงเรียน ประกอบไปด้วย ขนาดเล็ก 28 โรงเรียน ขนาดกลาง 53 โรงเรียน ขนาดใหญ่ 20 โรงเรียน และ ขนาดใหญ่พิเศษ 2 โรงเรียน

2.4.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 หน่วยจัดตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“มุ่งสู่มาตรฐานสากล บนวิถีพอเพียง” คือ ในระยะ 4 ปีข้างหน้า จะมุ่งสู่การเป็นหน่วยงานทางการบริหารและจัดการศึกษาที่มีมาตรฐานสากล ซึ่งประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ

- 1) การบริหารและการจัดการศึกษาและพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษาไทยให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) การพัฒนางานด้านวิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา

วัตถุประสงค์

ต้องการเป็นผู้นำในการบริหารและการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 การวัดผลลัพธ์ต้องวัดที่คุณภาพทางการศึกษาระดับสากล

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 “ยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษา” เป็นกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่คาดหวังของสังคม

กลยุทธ์ที่ 2 “พัฒนาระบบบริหารจัดการประชากรวัยเรียน” เป็นกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการพัฒนาระบบบริหารจัดการประชากรวัยเรียน เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

กลยุทธ์ที่ 3 “พัฒนาระบบการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ” เป็นกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการพัฒนาระบบการบริหารจัดการโดยใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

กลยุทธ์ที่ 4 “พัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง” เป็นกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพสูงสุดในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ค่านิยมองค์กร

“พัฒนางาน บริการดี มีคุณธรรม นำสังคม”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 บริการ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการ 3 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอลำลูกกา อำเภอธัญบุรี และอำเภอหนองเสือ มีจำนวนโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 67 โรงเรียน ประกอบไปด้วย ขนาดเล็ก 12 โรงเรียน ขนาดกลาง 43 โรงเรียน ขนาดใหญ่ 7 โรงเรียน และ ขนาดใหญ่พิเศษ 5 โรงเรียน

สรุปได้ว่า เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี คือ หน่วยงานที่ควบคุมการจัดการศึกษาของโรงเรียนในระดับประถมศึกษาของจังหวัดปทุมธานี ประกอบไปด้วย 2 เขต คือ เขตพื้นที่การศึกษาที่ 1 และ เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2

2.4.3 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 พบว่า คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอยู่ที่ 49.07 คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอยู่ที่ 34.42 คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์อยู่ที่ 32.90 และคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์อยู่ที่ 35.55

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 พบว่า คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอยู่ที่ 54.65 คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอยู่ที่ 36.65 คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์อยู่ที่ 35.17 และคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ อยู่ที่ 38.01

จะเห็นได้ว่าเมื่อเปรียบเทียบทั้ง 2 ปีการศึกษา พบว่า คะแนนทั้ง 4 กลุ่มสาระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าปีการศึกษา 2561 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งสถานศึกษาควรเห็นความสำคัญกับการบริหารวิชาการมากขึ้นเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นของผู้เรียน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี, 2562)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

ดำรงค์ กำเริ้ว (2562) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ดังนี้ 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 2) ประสิทธิผลด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศรัญญา น้อยพิมาย (2562) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 และ 2) แนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) แนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ตามการจัดลำดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว นำความรู้ประสบการณ์ที่มีมาประยุกต์ใช้ประกอบกับข้อมูลการตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพ มีการวิเคราะห์และวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม (2) ทักษะด้านการสอนผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาครูให้สามารถทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยการวัดประเมินผล นิเทศ กำกับ ติดตาม การเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สามารถจัดการและบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับภารกิจ สังคม และชุมชน (3) ทักษะด้านเทคนิควิธี ผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมความคิด นำวิธีการทำงานแบบร่วมมือมาใช้เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน

มีเทคนิคในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติที่หลากหลาย สามารถจัดหาเครื่องมือและทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารได้อย่างเพียงพอกับความต้องการ

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ได้ศึกษา ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560) ศึกษา เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี และเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน และผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วริศรา บุญธรรม (2560) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัจฉรา คำพูล (2560) ศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารกับกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 2) กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

และ 3) ความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารกับกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ทักษะด้านความรู้ความคิด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ผลการวิเคราะห์กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านการควบคุม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการจัดองค์การและด้านการเป็นผู้นำ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวางแผน 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารกับกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก ระดับความสัมพันธ์สูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.92$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด มีความสัมพันธ์ทางบวกกับกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.67$) ซึ่งด้านที่มีความสัมพันธ์สูง ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านความรู้ความคิด มีความสัมพันธ์ทางบวกกับกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีระดับความสัมพันธ์สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.74$) ($r = 0.73$) ($r = 0.77$) ($r = 0.79$) ตามลำดับ

พรทิพย์ พลประเสริฐ (2559) ศึกษา เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขต 2 และเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำเภา เสมอสาม (2559) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับประสิทธิผลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ 3) วิเคราะห์ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหาร ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับ

ประสิทธิผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้านความคิดรวบยอด 2) ประสิทธิผลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านพัฒนาการเด็ก การจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครู การพัฒนาสถานศึกษา การบริหารจัดการศึกษา และการประกันคุณภาพภายใน 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 51.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุษา แซ่เตียว (2559) ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 2) การบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การจัดการเรียนรู้ ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ การสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน การประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร การวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร การบริหารจัดการองค์กร การบริหารจัดการบุคลากร การกำหนดนโยบายและการปกครองผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ การวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน 2) การบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายด้านพบดังนี้ (1) อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา (2) อยู่ในระดับมาก 15 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร

ท้องถิ่น 3) ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ประวีณา มีวงษ์ (2558) ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามประสบการณ์ทางการบริหาร การฝึกอบรมทางการบริหารและขนาดของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้ทักษะในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านมนุษย ด้านความคิดรวบยอด และด้านเทคนิค 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามประสบการณ์ทางการบริหาร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามการฝึกอบรมทางการบริหาร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 4) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ศศิตา เพลินจิต (2558) ศึกษา ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครปฐม เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครปฐม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบเชื่อถือได้ และด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง 2) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครปฐม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

สุนันท์ ฝอยทิรัญ (2558) ได้ศึกษา การศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความผูกพันของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความผูกพันของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหาร และความผูกพันของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยการบริหารด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกทุกด้าน และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันอยู่ระหว่าง .53 ถึง .82 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ปัจจัยที่พยากรณ์ความผูกพันในองค์การของครูในโรงเรียนประถมศึกษา โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบขั้นตอน พบว่า มีตัวแปร 9 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความผูกพันในองค์การของครูในโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 80.90

สุรียา ทองยั้ง (2558) ศึกษา เรื่อง ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะล่อม สังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะล่อม 2) แนวทางการพัฒนาการทักษะของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะล่อม ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะผู้บริหารโรงเรียนวัดตะล่อม สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่ามัธยฐานลดจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะของผู้บริหารด้านความรู้ความคิด ทักษะของผู้บริหารด้านการศึกษาและการสอน ทักษะของผู้บริหารด้านเทคนิค ทักษะของผู้บริหารด้านมนุษย และทักษะของผู้บริหารด้านมนุษยภาพ 2) แนวทางการพัฒนาทักษะผู้บริหารโรงเรียนวัดตะล่อม สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้ 1) ทักษะผู้บริหารด้านมนุษยภาพ ควรพัฒนาวิสัยทัศน์กว้างไกลในการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างแรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจให้บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติตาม และกำหนดทิศทางและแนวทางในการดำเนินงานของโรงเรียนไว้อย่างเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ประกอบกับต้องมีแผนงานในการพัฒนาโรงเรียนอย่างชัดเจน 2) ทักษะผู้บริหารด้านมนุษย คือ การเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็น การยอมรับในความสามารถของบุคลากร รวมถึงการยกย่องให้เกียรติกันในฐานะของคนที่อยู่ในสายงานหรือเพื่อนร่วมอาชีพ 3) ทักษะผู้บริหารด้านเทคนิค ควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆ ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นการระดมทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารโรงเรียนได้อย่างเพียงพอกับความต้องการของโรงเรียนและมีประโยชน์คุ้มค่าสูงสุด ทั้งยังสามารถใช้วิธีการต่างๆ เพื่อช่วยเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ

ศาวี เจริญจิตต์ (2557) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและบริหารวิชาการของ

สถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา และ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา โดยภาพรวมและเป็น รายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการ บริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นุรฮานี หย้าหลี (2557) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการ บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานการ ศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 และ 2) เปรียบเทียบ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารงาน ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านทักษะทางความคิดรวบยอด ทักษะทางมนุษย ทักษะทาง การศึกษาและการสอน ทักษะทางความรู้ความคิด และทักษะทางเทคนิค 2) การบริหารโดยใช้โรงเรียน เป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล โดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงาน บุคคล และด้านวิชาการ 3) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะทางการศึกษาและการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านวิชาการ ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารโดยใช้โรงเรียน เป็นฐาน ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ในระดับปานกลาง

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Mostafa Afshari, and Others (2012) ศึกษา เรื่อง ทักษะการบริหารจากทฤษฎีของ Katz สำหรับผู้บริหารด้านพลศึกษาของมหาวิทยาลัยในประเทศอิหร่าน ผลการศึกษาพบว่า ทักษะ ด้านมนุษย มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านเทคนิค ตามลำดับ โดยการศึกษาครั้งนี้ยังได้ศึกษาความสำคัญของหัวข้อย่อยอยู่ในทักษะแต่ละด้าน ผลการศึกษา พบว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอดของผู้บริหารในแต่ละหัวข้อย่อย มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

โดยเรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้ ความมีวินัย การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการวางแผน ทักษะด้านมนุษยศาสตร์ของผู้บริหารในแต่ละหัวข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยเรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้ การมีอารมณ์ดี การมีทักษะการสื่อสาร และการมีความเป็นผู้นำในที่ประชุม ทักษะด้านเทคนิคของผู้บริหารในแต่ละหัวข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยเรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้ การมีความรู้ประสบการณ์ในการบริหาร การประเมินผลการทำงานเป็นทีม และการจัดการความแตกต่าง

Javadin (2010) ศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพในการทำงานของผู้จัดการธนาคารแต่ละสาขา ในเมือง Tehran ประเทศอิหร่าน โดยใช้ทักษะการบริหารของ Katz ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .1 ทั้งภาพรวมและรายด้าน หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skill) เป็นทักษะที่จำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะด้านมนุษยศาสตร์ (Human Skill) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) เป็นลำดับ โดยทักษะทางเทคนิคนั้นได้รวมไปถึงประสบการณ์การศึกษา การฝึกฝน การรู้จักประยุกต์ใช้ความรู้ เทคนิค และเครื่องมือต่างๆ ไปใช้ในการทำงานด้วย ซึ่งเขากล่าวว่าการมีทักษะทางเทคนิคที่ดีจะส่งผลให้เกิดทักษะด้านมนุษยศาสตร์ที่ดีขึ้นตามมา ซึ่งทักษะด้านมนุษยศาสตร์กล่าวรวมถึง ทักษะการสื่อสาร การจัดการปัญหา การสร้างแรงจูงใจ

Hammer (2000) ศึกษา เรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในรัฐโอไฮโอ โดยนำเอาทฤษฎีของ Katz มาใช้ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ทำให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประสบผลสำเร็จ ได้แก่ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านเทคนิควิธี โดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบกับอายุ พบว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านเทคนิควิธี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Thillotson (1996) ศึกษา เรื่อง การวิเคราะห์ทักษะด้านเทคนิค ทักษะทางมนุษยศาสตร์ และทักษะทางความคิดรวบยอด ของนักศึกษาสาขาบริหารการศึกษาระดับสูงของ Texas Association of College and University Student Personal Administrators (TACUSPA) ได้ศึกษาลำดับความสำคัญของทักษะทั้งสาม ตามทฤษฎีของ Katz จากนักศึกษาสาขาบริหารการศึกษาระดับสูง ได้แก่ ทักษะทางเทคนิค ทักษะทางมนุษยศาสตร์ และทักษะทางความคิดรวบยอด พบว่า ทักษะที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านการจัดการองค์กร ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในการทำงาน รองลงมา ได้แก่ ทักษะทางความคิดรวบยอด และทักษะด้านเทคนิค ตามลำดับ

Marafino (1991) ศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารชั้นพื้นฐานของ ศูนย์การประเมินเกี่ยวกับทักษะผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า การวัดทักษะของผู้บริหารตามลำดับคะแนน ปรากฏว่า เป็นไปตามสภาพการปฏิบัติงานที่ทำอยู่จริง ผลการวิจัยทั้งภายในและต่างประเทศที่เกี่ยวกับ ทักษะการบริหารทั้ง 3 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิด รวบรวม จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารครูอาจารย์ให้ความเห็นชอบว่ามีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการ ปฏิบัติงานของผู้บริหารอย่างยิ่ง เพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหาร เกี่ยวกับการศึกษาต่อไป

Kindred (1975) ศึกษา เรื่อง ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนที่ไม่มีทักษะทางการบริหารทั้ง 3 ด้านคือ ทักษะทางด้านความคิด ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะทางด้านเทคนิค ทำให้เกิดปัญหา ดังนี้ ความเมือคติ การขาดเป้าหมายที่แน่นอน การขาดคุณสมบัติ ผู้นำที่ดี การขาดแผนงานที่ดี และการเกิดบรรยากาศความขัดแย้ง

Mjølness (1970) ศึกษาและพัฒนาวิธีการประเมินผลการบริหารโรงเรียนระดับ มัธยมศึกษา โดยพัฒนาปรับปรุงมาจาก Frangan ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ 1) ได้ทำการรวบรวมรายละเอียด 292 รายการ จากนั้นได้จัดอันดับขั้นตอนออกมาได้ 3 ด้าน คือ (1.1) ด้านเทคนิค (1.2) ด้านความคิดรวบยอด 3) ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ 2) ข้อมูลประมาณ .56 เปอร์เซ็นต์ ได้นำมาวิเคราะห์แยกแยะเป็นข้อมูล ทางด้านเทคนิค 3) รองลงมาเป็นความสามารถในการบริหาร ซึ่งขึ้นอยู่กับทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ 4) มีข้อที่น่าสังเกตได้ว่า คณะผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ใหญ่ได้รายงานเกี่ยวกับลักษณะของครูใหญ่ ที่มีประสิทธิภาพมากถึง 93 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่ครูได้รายงานเพียงแค่ 49.4 เปอร์เซ็นต์ 5) จากจำนวน ครูที่ได้รายงานเกี่ยวกับเรื่องนี้ 97 คน มีอยู่ 54 คน มีความเห็นว่าการบริหารขึ้นอยู่กับมนุษยสัมพันธ์ของ ผู้บริหาร 6) มีเหตุผลที่สนับสนุนชี้ให้เห็นว่า ลักษณะการบริหารที่มีประสิทธิภาพจะเปลี่ยนแปลงหรือ แตกต่างไปตามกลุ่มที่อ้างอิง 7) ดังนั้น รูปแบบการสร้างแบบประเมินผลจะขึ้นอยู่กับลักษณะพฤติกรรม การแสดงต่างๆ ที่ได้ผลมาจากการวิจัย จากการศึกษาวิจัยนี้ยังมีเหตุผลสนับสนุนอีก 4 ประการด้วยกัน คือ 1) ผลการศึกษาสมควรจะนำมาผสมผสานกับการศึกษาของผู้อื่นที่มีลักษณะคล้ายๆ กัน เพื่อสร้าง ลักษณะการทำงานที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์ใหญ่ 2) ลักษณะข้ออ้างอิงต่างๆ ที่นำมาจากการวิจัย ของผู้อื่นสมควรจะชี้ให้เห็น แยกแยะให้ชัดเจน เมื่อรายละเอียดต่างๆ ได้รับการพิจารณาแล้วว่าเหมาะสม 3) ทักษะต่างๆ ที่ใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน เป็นแนวทางในการดำเนินงานของอาจารย์ใหญ่ สมควรจะได้นำมา พิจารณาให้การฝึกอบรมภายใน และเป็นแบบประเมินผลอาจารย์ใหญ่ 4) แบบประเมินผลอาจารย์ใหญ่ ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สมควรที่จะมีการปรับปรุง และมีการทดสอบโดยผู้เชี่ยวชาญจากการสังเกต เสียก่อน

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา เป็นงานหลักที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้เรียนมากที่สุด ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ เพราะพันธกิจหลักของสถานศึกษาคือ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีคุณภาพ รวมถึงมีคุณธรรม และจริยธรรมในตนเอง ดังนั้น จึงควรให้ความสำคัญในการบริหารวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด รวมถึงการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน การบริหารวิชาการของสถานศึกษาก็นับเป็นหัวใจสำคัญที่จะสร้างความสำเร็จให้กับสถานศึกษา เพราะสถานศึกษาต้องอาศัยแนวคิดที่ดี ความรู้ที่ดี และความสามารถที่ดี มีภูมิปัญญาผสมผสานความรู้คู่คุณธรรม พลังความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทั้งของผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้เรียน รวมถึงความพยายามและมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ ภายใต้การสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมใหม่ให้เกิดขึ้นภายในองค์กรอยู่เสมอ เพื่อสร้างสรรค์รูปแบบการทำงานที่เหมาะสมกับองค์การ สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานต่างๆ ขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี 2) ศึกษาการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 170 โรงเรียน จำนวน 3,260 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562)

3.1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน 346 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาและอำเภอ และการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนประชากรแต่ละอำเภอ

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ เขต 2 ในปีการศึกษา 2563 จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาและอำเภอ

เขตพื้นที่การศึกษา	อำเภอ	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
เขต 1	เมืองปทุมธานี	649	69
	คลองหลวง	818	87
	ลาดหลุมแก้ว	271	29
	สามโคก	212	23
เขต 2	ธัญบุรี	534	57
	ลำลูกกา	514	54
	หนองเสือ	262	27
รวม		3,260	346

ที่มา : แผนปฏิบัติการประจำปี 2563 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1993, p.247) ดังนี้

- 5 หมายถึง ทักษะการบริหารระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ทักษะการบริหารระดับมาก
- 3 หมายถึง ทักษะการบริหารระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ทักษะการบริหารระดับน้อย
- 1 หมายถึง ทักษะการบริหารระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง การบริหารวิชาการระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การบริหารวิชาการระดับมาก
- 3 หมายถึง การบริหารวิชาการระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การบริหารวิชาการระดับน้อย
- 1 หมายถึง การบริหารวิชาการระดับน้อยที่สุด

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

3.2.1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประมวล กำหนดขอบเขตของเนื้อหาเพื่อดำเนินการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหา และกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย

3.2.1.3 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2.1.4 สร้างแบบแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ตามที่ได้ศึกษามา แล้วนำเสนอแบบร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขความถูกต้องให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.2.2.1 ผู้วิจัยตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวิจัย โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item-objective congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	หมายถึง	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม
R	หมายถึง	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การให้คะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน ให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

+1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจในข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา

0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจในข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา

-1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจในข้อคำถามนั้นไม่ตรงตามเนื้อหา

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00

3.2.2.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

3.2.2.3 นำแบบสอบถามจากการทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธแอลฟาของ Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

3.2.2.4 ดำเนินการแก้ไขเพื่อให้ได้เครื่องมือในการวิจัยที่มีความสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

3.3.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ถึงผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน

3.3.2 ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 346 ฉบับ และให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง

3.3.3 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนตามจำนวนทั้งหมด 346 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และนำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ ของแบบสอบถามที่ได้รับรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง จากแบบสอบถามที่ส่งไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไป โดยเป็นการวิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แปลความหมาย ของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2554, น.103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ทักษะการบริหารระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 3.51 หมายถึง ทักษะการบริหารระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 2.51 หมายถึง ทักษะการบริหารระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 1.51 หมายถึง ทักษะการบริหารระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 1.00 หมายถึง ทักษะการบริหารระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แปลความหมาย ของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2554, น.103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง การบริหารวิชาการระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 3.51 หมายถึง การบริหารวิชาการระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 2.51 หมายถึง การบริหารวิชาการระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 1.51 หมายถึง การบริหารวิชาการระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 1.00 หมายถึง การบริหารวิชาการระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 หาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร วิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี วิเคราะห์สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา

ว่ามีความสัมพันธ์กันไปทิศทางใด และมีความสัมพันธ์กันมากน้อยแค่ไหนด้วยค่า Correlation โดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2554, น.168)

ค่า $r = 0.81 - 1.00$ หมายความว่า ความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

ค่า $r = 0.61 - 0.80$ หมายความว่า ความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ค่า $r = 0.41 - 0.60$ หมายความว่า ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่า $r = 0.21 - 0.40$ หมายความว่า ความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่า $r = 0.01 - 0.20$ หมายความว่า ความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ค่า $r = 0$ หมายความว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง

หากค่า r มีค่าเป็น (+) หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทางบวก แสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารสูง ก็จะมีการดำเนินงานวิชาการสูงด้วย

หากค่า r มีค่าเป็น (-) หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทางลบ แสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารต่ำ ก็จะมีการดำเนินงานวิชาการต่ำด้วย

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ สถิติจากโปรแกรมสำเร็จรูปที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการวิเคราะห์การประเมินในครั้งนี้ ได้แก่

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objectives Congruence: IOC)

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ในการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach

3.5.3 สถิติพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐานวิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency)

3.5.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.5 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 170 โรงเรียน จำนวน 346 คน โดยได้รับแบบสอบถามมาครบถ้วนสมบูรณ์ จากนั้นนำมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบความเรียงตามลำดับ ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

4.4 การวิเคราะห์การบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

4.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมาย ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
S_1	แทน	ทักษะด้านเทคนิค
S_2	แทน	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
S_3	แทน	ทักษะด้านความคิดรวบยอด
S_4	แทน	ทักษะด้านความรู้ความคิด

S5	แทน	ทักษะด้านการสอน
A1	แทน	การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
A2	แทน	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
A3	แทน	การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
A4	แทน	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
A5	แทน	การนิเทศการศึกษา
A6	แทน	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
A7	แทน	การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
S	แทน	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
A	แทน	การบริหารวิชาการ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้จากการตอบแบบสอบถามของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มีจำนวน 346 ฉบับ จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของตัวอย่างแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

			n = 346
	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	84	24.30
	หญิง	262	75.70
	รวม	346	100.00
2.	ระดับการศึกษา		
	ปริญญาตรี	263	76.00
	ปริญญาโท	83	24.00
	ปริญญาเอก	0	00.00
	รวม	346	100.00

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของตัวอย่างแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n = 346		
3. ประสบการณ์ทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	113	32.65
5 - 10 ปี	128	37.00
11 - 15 ปี	55	15.90
16 ปี ขึ้นไป	50	14.45
รวม	346	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 75.70 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 76.00 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00

4.3 การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ตอนที่ 2 จากการศึกษาระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. ทักษะด้านเทคนิค (S1)	4.21	.73	มาก	1
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (S2)	4.13	.83	มาก	5
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (S3)	4.19	.75	มาก	2
4. ทักษะด้านความรู้ความคิด (S4)	4.17	.75	มาก	4
5. ทักษะด้านการสอน (S5)	4.19	.75	มาก	2
รวม	4.18	.84	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18, SD=.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะด้านเทคนิค มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.21, SD=.73$) รองลงมาคือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านการสอน ($\bar{X}=4.19, SD=.75$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X}=4.13, SD=.83$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านเทคนิค โดยภาพรวมและเป็นรายข้อ

ทักษะด้านเทคนิค	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจกฎหมายระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา	4.31	.68	มาก	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว	4.11	.75	มาก	6
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ	4.16	.72	มาก	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการพัฒนางาน	4.25	.75	มาก	3
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงาน กำกับ ติดตาม ควบคุมการปฏิบัติงาน	4.27	.71	มาก	2
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคต่างๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.29	.77	มาก	4
รวม	4.21	.73	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านเทคนิควิธี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21, SD=.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.31, SD=.68$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงาน กำกับ ติดตาม ควบคุมการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.27, SD=.71$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว ($\bar{X}=4.11, SD=.75$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมและเป็นรายข้อ

ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.19	.80	มาก	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำ	4.21	.78	มาก	1
3. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจถึงความต้องการของคนอื่น	4.04	.87	มาก	7
4. ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นคนในองค์กรหรือหน่วยงานให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ทำกิจกรรม ด้านต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมาย	4.17	.74	มาก	3
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีความมั่นใจ และมั่นคงในอารมณ์	4.06	.92	มาก	6
6. ผู้บริหารสถานศึกษาใจกว้างในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น	4.12	.87	มาก	4
7. ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน	4.09	.84	มาก	5
รวม	4.13	.97	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$, $SD=.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.21$, $SD=.78$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.19$, $SD=.80$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจถึงความต้องการของคนอื่น ($\bar{X}=4.04$, $SD=.87$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านความคิดรวบยอด โดยภาพรวมและเป็นรายข้อ

ทักษะด้านความคิดรวบยอด	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์ ตีความและนำไปสู่การตัดสินใจที่มีความซับซ้อน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	4.20	.73	มาก	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจหน่วยงานในสังกัดทุกลักษณะและทุกชั้นตอนอย่างละเอียด	4.14	.72	มาก	6
3. ผู้บริหารสถานศึกษามองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในองค์กรหรือหน่วยงานได้อย่างชัดเจน	4.16	.76	มาก	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	4.13	.85	มาก	7
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.18	.75	มาก	4
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ ภาระงาน ยุทธศาสตร์ ที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมาย	4.28	.74	มาก	1
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตาม การวัดผล และการประเมินผล	4.26	.70	มาก	2
รวม	4.19	.75	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านความคิดรวบยอด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, $SD=.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ ภาระงาน ยุทธศาสตร์ ที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.28$, $SD=.74$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตาม การวัดผล และการประเมินผล ($\bar{X}=4.26$, $SD=.70$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ($\bar{X}=4.13$, $SD=.85$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ด้านความรู้ความคิด โดยภาพรวม และเป็นรายข้อ

ทักษะด้านความรู้ความคิด	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาวิสัยทัศน์ในการทำงาน	4.17	.76	มาก	4
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัญหาทางการบริหาร	4.18	.77	มาก	2
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.18	.76	มาก	2
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่นเพื่อนำมาประยุกต์สร้างสรรค์ผลงานที่มีประสิทธิภาพ	4.16	.74	มาก	5
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม สามารถนำพองค์กรบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.19	.75	มาก	1
รวม	4.17	.75	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ด้านความรู้ความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17, SD=.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม สามารถนำพองค์กรบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.19, SD=.75$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัญหาทางการบริหาร ($\bar{X}=4.18, SD=.77$) และผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.18, SD=.76$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น เพื่อนำมาประยุกต์สร้างสรรค์ผลงานที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.16, SD=.74$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการสอน โดยภาพรวมและเป็นรายข้อ

ทักษะด้านการสอน	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในด้านการจัดการเรียนการสอน	4.13	.77	มาก	5
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในด้านการพูดการอธิบาย เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจ	4.15	.78	มาก	4
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองด้านวิชาการ	4.27	.70	มาก	1
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแนะนำให้ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ	4.22	.73	มาก	2
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในการจัดการศึกษา	4.18	.78	มาก	3
รวม	4.19	.75	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, $SD=.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.27$, $SD=.70$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแนะนำให้ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.22$, $SD=.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.13$, $SD=.77$)

4.4 การวิเคราะห์การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

จากการศึกษาระดับการบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 346 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน

การบริหารวิชาการ	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (A1)	4.30	.69	มาก	3
2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (A2)	4.36	.71	มาก	1
3. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผล การเรียนรู้ (A3)	4.34	.71	มาก	2
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (A4)	4.18	.70	มาก	7
5. การนิเทศการศึกษา (A5)	4.27	.71	มาก	5
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา (A6)	4.30	.72	มาก	3
7. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (A7)	4.26	.72	มาก	6
รวม	4.26	.78	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26, SD=.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.36, SD=.71$) รองลงมาคือ การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.34, SD=.71$) ส่วนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.18, SD=.70$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยภาพรวมและเป็นรายชื่อ

ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการการพัฒนาผู้เรียนด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.31	.69	มาก	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ครูจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)	4.31	.69	มาก	1
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ครูจัดการเรียนการสอนให้มีเนื้อหาสาระ และกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน	4.29	.65	มาก	3
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอน	4.29	.70	มาก	3
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการวิจัยและการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.28	.70	มาก	6
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพกับตัวผู้เรียนอย่างสูงสุด	4.29	.69	มาก	3
รวม	4.30	.69	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, $SD=.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการการพัฒนาผู้เรียนด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ครูจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.31$, $SD=.69$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ครูจัดการเรียนการสอนให้มีเนื้อหาสาระ และกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน ($\bar{X}=4.29$, $SD=.65$) ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.29$, $SD=.70$) และผู้บริหารสถานศึกษา

มีการการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพกับตัวผู้เรียนอย่างสูงสุด ($\bar{X}=4.29, SD=.69$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.28, SD=.70$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวม และเป็นรายข้อ

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)	4.38	.69	มาก	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.36	.74	มาก	4
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	4.35	.70	มาก	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการมีกรณีศึกษาติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.37	.70	มาก	2
5. ผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการหลักสูตรให้ได้ผลดียิ่งขึ้น	4.37	.71	มาก	2
รวม	4.36	.71	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36, SD=.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.38, SD=.69$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมีกรณีศึกษาติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.37, SD=.70$) และผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการหลักสูตรให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ($\bar{X}=4.37, SD=.71$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.35, SD=.70$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมและเป็นรายชื่อ

ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	\bar{x}	SD	แปลผล	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการตรวจสอบและตัดสินคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโดยการกำหนด	4.35	.70	มาก	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษาทำการกำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ตามหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ	4.32	.74	มาก	7
3. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา	4.37	.70	มาก	1
4. ผู้บริหารสถานศึกษาวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนรู้ และอนุมัติผลการเรียน	4.33	.72	มาก	4
5. ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่ไม่ผ่านการประเมิน	4.33	.68	มาก	4
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในดำเนินการตรวจสอบหาข้อบกพร่องในการทำงานเพื่อให้เกิดผลดีที่สุุดร่วมกัน	4.33	.75	มาก	4
7. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล	4.35	.69	มาก	2
8. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน	4.31	.73	มาก	8
รวม	4.34	.71	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$, $SD=.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้ เป็นไปตามระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.37$, $SD=.70$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการตรวจสอบและตัดสินคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยการกำหนด ($\bar{X}=4.35$, $SD=.70$) และผู้บริหาร สถานศึกษาจัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล ($\bar{X}=4.35$, $SD=.69$) ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอน ผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.31$, $SD=.73$)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา โดยภาพรวมและเป็นรายข้อ

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้วิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการทำงานของครูและนักเรียน	4.23	.71	มาก	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานวิจัยพัฒนาคุณภาพวิชาการของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.15	.71	มาก	4
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียน การสอนที่มีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้	4.25	.67	มาก	1
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการ วิจัย	4.09	.72	มาก	5
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา	4.18	.71	มาก	3
รวม	4.18	.70	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$, $SD=.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.25$, $SD=.67$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแนวทางการวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการทำงานของครูและนักเรียน ($\bar{X}=4.23$, $SD=.71$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัย ($\bar{X}=4.09$, $SD=.72$)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมและเป็นรายข้อ

ด้านการนิเทศการศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการทำงานร่วมกับครูในสถานศึกษา	4.32	.74	มาก	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนกำหนดเป้าหมายและแนวทางการจัดกิจกรรมการนิเทศ	4.28	.72	มาก	4
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้แก่ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจถึงกระบวนการนิเทศ	4.27	.70	มาก	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือนิเทศ	4.22	.74	มาก	7
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง และต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ	4.24	.71	มาก	6
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.29	.70	มาก	3
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานและนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	4.30	.67	มาก	2
รวม	4.27	.71	มาก	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27, SD=.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการทำงานร่วมกับครูในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.32, SD=.74$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานและนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ($\bar{X}=4.30, SD=.67$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือนิเทศ ($\bar{X}=4.22, SD=.74$)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมและเป็นรายข้อ

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดและวางแผนมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและความต้องการของชุมชน	4.30	.71	มาก	4
2. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบบริหาร และสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	4.24	.71	มาก	5
3. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา	4.31	.71	มาก	2
4. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา	4.31	.76	มาก	2
5. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี	4.35	.72	มาก	1
รวม	4.30	.72	มาก	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30, SD=.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.35, SD=.72$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X}=4.31, SD=.71$) และผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการตาม

แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.31, SD=.76$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบบริหาร และสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.24, SD=.71$)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมและเป็นรายข้อ

ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอน	4.27	.71	มาก	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมเพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน	4.27	.70	มาก	3
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน	4.28	.73	มาก	1
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย	4.24	.73	มาก	5
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการ	4.21	.73	มาก	6
6. ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด	4.28	.71	มาก	1
รวม	4.26	.72	มาก	

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26, SD=.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.28, SD=.73$) และผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อนำมาปรับปรุงให้เหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ($\bar{X}=4.28, SD=.71$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.27, SD=.71$) และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน ($\bar{X}=4.27, SD=.70$)

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการ ($\bar{X}=4.21, SD=.73$)

4.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

	S1	S2	S3	S4	S5	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	S	A
S1	1													
S2	.786**	1												
S3	.835**	.873**	1											
S4	.803**	.855**	.876**	1										
S5	.794**	.835**	.884**	.868**	1									
A1	.722**	.703**	.791**	.734**	.775**	1								
A2	.732**	.655**	.743**	.681**	.748**	.821**	1							
A3	.755**	.698**	.784**	.729**	.780**	.852**	.879**	1						
A4	.646**	.654**	.711**	.673**	.716**	.786**	.711**	.770**	1					
A5	.720**	.711**	.785**	.727**	.782**	.817**	.792**	.826**	.839**	1				
A6	.722**	.683**	.761**	.710**	.759**	.808**	.840**	.862**	.785**	.873**	1			
A7	.731**	.682**	.774**	.719**	.753**	.802**	.760**	.797**	.796**	.831**	.842**	1		
S	.899**	.935**	.956**	.943**	.937**	.796**	.760**	.800**	.727**	.796**	.777**	.781**	1	
A	.784**	.745**	.834**	.775**	.828**	.915**	.905**	.933**	.885**	.932**	.938**	.909**	.847**	1

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ($r=0.847$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็น

รายคู่พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ได้แก่ ทักษะด้านความคิดรวบยอด (S3) กับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (A1) มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.791 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด (S3) กับการนิเทศการศึกษา (A5) มีค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.785 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ทักษะด้านเทคนิค (S1) กับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (A4) มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.646 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี 2) ศึกษาการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 346 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 72 ข้อ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี

5.1.2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .84 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะด้านเทคนิค มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .73 รองลงมาคือ ทักษะด้านความคิดรวบยอดและทักษะด้านการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .75 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .83 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านเป็นรายข้อ พบว่า

ด้านเทคนิควิธี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .68 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงาน กำกับ ติดตาม ควบคุมการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .71

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว มีค่าเฉลี่ย 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .75

ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .97 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .78 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .80 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจถึงความต้องการของคนอื่น มีค่าเฉลี่ย 4.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .87

ด้านความคิดรวบยอด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .75 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ภาระงาน ยุทธศาสตร์ ที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .74 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตาม การวัดผลและการประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .70 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีค่าเฉลี่ย 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .85

ด้านความรู้ความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .75 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม สามารถนำพองค์กรบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .75 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัญหาทางการบริหาร มีค่าเฉลี่ย 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .77 และผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .76 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น เพื่อนำมาประยุกต์สร้างสรรค์ผลงานที่มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .74

ด้านการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .75 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .70 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแนะนำให้ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ย 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .73 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .78 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .71 รองลงมาคือ การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน

ผลการเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .71 ส่วนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .70 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านเป็นรายข้อ พบว่า

ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .69 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนา ผู้เรียนด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ครูจัดการเรียน การสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .69 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการดำเนินการให้ครูจัดการเรียนการสอนให้มีเนื้อหาสาระ และกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .65 ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ ครูใช้สื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .70 และผู้บริหารสถานศึกษามีการ การนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพกับตัวผู้เรียนอย่างสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .69 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.28 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน .70

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .71 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการวิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .69 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .70 และผู้บริหารสถานศึกษา ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้ผลดียิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .71 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ย 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .70

ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .71 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .70 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการตรวจสอบ และตัดสินคุณภาพของผู้เรียน ด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรโดยการกำหนด มีค่าเฉลี่ย 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .70 และผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มี การพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .69 ส่วนข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอน ผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .73

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .67 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้ วิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการทำงานของครูและนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .71 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัย มีค่าเฉลี่ย 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .72

ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน .71 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการทำงานร่วมกับครูในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .74 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามและ ประเมินผลการปฏิบัติงานและนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มี คุณภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .67 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการจัดทำเครื่องมือนิเทศ มีค่าเฉลี่ย 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .74

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .72 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำ รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.35 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน .72 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.31 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน .76 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบบริหารและสารสนเทศอย่าง เป็นระบบ มีค่าเฉลี่ย 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .71

ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .72 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มี การจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .73 และ ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อนำมาปรับปรุงให้เหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .71 สูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียน การสอน มีค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .71 และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนา

สื่อ นวัตกรรม เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .70 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ย 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .73

5.1.4 การหาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับสูงมาก ($r=0.847$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ได้แก่ ทักษะด้านความคิดรวบยอด (C) กับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.791 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ทักษะด้านความคิดรวบยอด (C) กับการนิเทศการศึกษา (J) มีค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.785 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ต่ำที่สุดคือ ทักษะด้านเทคนิค (A) กับการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (I) มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.646 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2 การอภิปรายผล

จากผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มีประเด็นสำคัญที่สมควร อภิปราย ดังนี้

5.2.1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว มีการวางแผน การพัฒนางานประสานงาน กำกับ ติดตาม ควบคุมการปฏิบัติงาน มีเทคนิคต่างๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำ เข้าใจถึงความต้องการของคนอื่น กระตุ้นคนในองค์กรหรือหน่วยงานให้มีส่วนร่วม ในการวางแผนทำกิจกรรมด้านต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมาย มีการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนด นโยบาย วัตถุประสงค์ ภาระงาน ยุทธศาสตร์ ที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้ มีการนิเทศติดตาม การวัดผล และการประเมินผล มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น เพื่อนำมาประยุกต์สร้างสรรค์ผลงาน ที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองด้านวิชาการ และสามารถแนะนำให้ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในด้านการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560) ได้วิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน และสอดคล้องกับ อัจฉรา คำพูล (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารกับกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 พบว่า ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สำเภา เสมสิกสาม (2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน

5.2.2 การบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารในสถานศึกษา ที่จะบ่งบอกถึงคุณภาพของสถานศึกษาดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก จะต้องมีความสามารถในการบริหารวิชาการเป็นอย่างดี โดยผู้บริหารมีการพัฒนาผู้เรียนด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) โดยจัดการเรียนการสอนให้มีเนื้อหาสาระ และกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีกระบวนการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษารวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ด้านการวัดผลประเมินผลมีกระบวนการตรวจสอบและตัดสินคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโดยการกำหนด กำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับนโยบาย จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินงานวิจัยพัฒนาคุณภาพวิชาการของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ มีการรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัย รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา มีการจัดกิจกรรมการนิเทศ สร้างความตระหนักให้แก่ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจถึงกระบวนการนิเทศ จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน และนำผลไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา และดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา และ

การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ของนักเรียน สนับสนุนให้มีการจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน จัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการ ประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อนำมาปรับปรุงให้เหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดำรง ก่าเร็ว (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และไปสอดคล้องกับ อุษา แซ่เตียว (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และไปสอดคล้องกับ คาวี เจริญจิตต์ (2557) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร วิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี โดยภาพรวมและ เป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

5.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกใน ระดับสูงมาก ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะ สำคัญในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และมีกระบวนการใช้ความรู้ความสามารถในการบริหาร งานวิชาการให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยอาศัยทรัพยากรบุคคล และกระบวนการบริหาร อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาทักษะการบริหาร พัฒนาคณะกรรมการให้มีความชำนาญในการ บริหารจัดการได้ถูกต้อง รวดเร็วและก้าวทันยุคเทคโนโลยี เพื่อให้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาบรรลุตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดำรง ก่าเร็ว (2562) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล ด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล ด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา แซ่เตียว (2559) ได้ศึกษา ทักษะ

ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศึกษาสมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ คาวี เจริญจิตต์ (2557) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศึกษาระยอง ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศึกษาระยอง โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.3.1 จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้าใจถึงความต้องการของคนอื่น กระตุ้นคนในองค์กรหรือหน่วยงานให้มีส่วนร่วมในการวางแผนทำกิจกรรมด้านต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมาย มีความมั่นใจและมั่นคงในอารมณ์ ใจกว้างและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน

5.3.2 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพวิชาการ สนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ สนับสนุนให้ครูเผยแพร่ผลงานวิจัยของตนเอง มีการนิเทศติดตามเพื่อพัฒนาผลการวิจัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.3.3 จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารด้านความคิดรวบยอดของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเห็นความสำคัญต่อส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ควรศึกษาและทำความเข้าใจหน่วยงานในสังกัดทุกลักษณะและทุกขั้นตอนอย่างละเอียด และต้องมองเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในองค์กรได้อย่างชัดเจน เพื่อการบริหารงานที่ดีและมีประสิทธิภาพ

5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.4.1 ควรศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำผลไปพัฒนาปรับปรุงการบริหารการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

5.4.2 ควรศึกษาการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และนำผลไปพัฒนาการบริหารสถานศึกษาต่อไป

5.4.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะด้านความคิดรวบยอดและการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อนำผลไปพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- _____ (2550). แนวทางการนำมาตราฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- _____ (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- _____ (2552). คู่มือครูการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- กฤษติญา ปัตตนัง. (2560). สภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- ไกรสร เจียมทอง. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม).
- คาวี เจริญจิตต์. (2557). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2561). ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์การ : แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- ชนิดา พลายแก้ว. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตาม มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม).
- ชโลม คุ่มวงศ์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กับการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- ดำรง กำเริ้ว. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล ด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธัญดา ยงยศยิ่ง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- นภาพร สุทธิวงศ์. (2561). สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา).
- นันทวัน วัฒนวราร์. (2559). รูปแบบกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น).
- นิยม รัชตะวัฒน์วินัย. (2560). แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย).
- นุชรี เนียมรัตน์. (2562). การบริหารงานวิชาการของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่. (สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่).
- นุรฮานี หยาดหลี. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล. (สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่).
- บัดดีอรี ยีปาโละ. (2559). สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอรามัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปภาวดี โพธิ์งาม. (2559). แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- ประวีณา มีวงษ์. (2557). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ).
- ปรียาพร ไชยพลบาล. (2561). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2564). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น.
- พรรษมน พินทุสมิต. (2560). การปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรี).
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธิญบุรี จังหวัดปทุมธานี. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พรทิพย์ พลประเสริฐ. (2559). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครพนม).
- มีสบัว สาเม้าะ. (2558). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- มูนา จารง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์ เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- วัชรภรณ์ สมพงษ์ผึ่ง. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดระยอง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- วริศรา บุญธรรม. (2560). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ระยอง จันทบุรี และตราด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณี).
- ศรัณญา น้อยพิมาย. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศรินทิพย์ ธนะวดี. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. (การค้นคว้าอิสระปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา).
- ศศิตา เพลินจิต. (2558). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 21. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี).
- สุนันท์ ฝอยหิรัญ. (2558). การศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความผูกพันของครูในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สุภัค ยมพุก. (2558). การบริหารสถานศึกษาและการรับรู้การสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สุรียา ทองยั้ง. (2558). ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะล่อม สังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สุวิทย์ สงรัมย์. (2562). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา).
- โสภิตา เสนาะจิต. (2560). การพัฒนาเทคนิคการประเมินการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของ ผู้เรียนด้วยการสร้างโมเดลภาวะสันนิษฐานทางทฤษฎีและการวัดแบบราสซ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม).
- สำเภา เสมสิกสาม. (2559). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. (2562). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. ปทุมธานี: กลุ่มนโยบาย และแผน สำนักงานฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

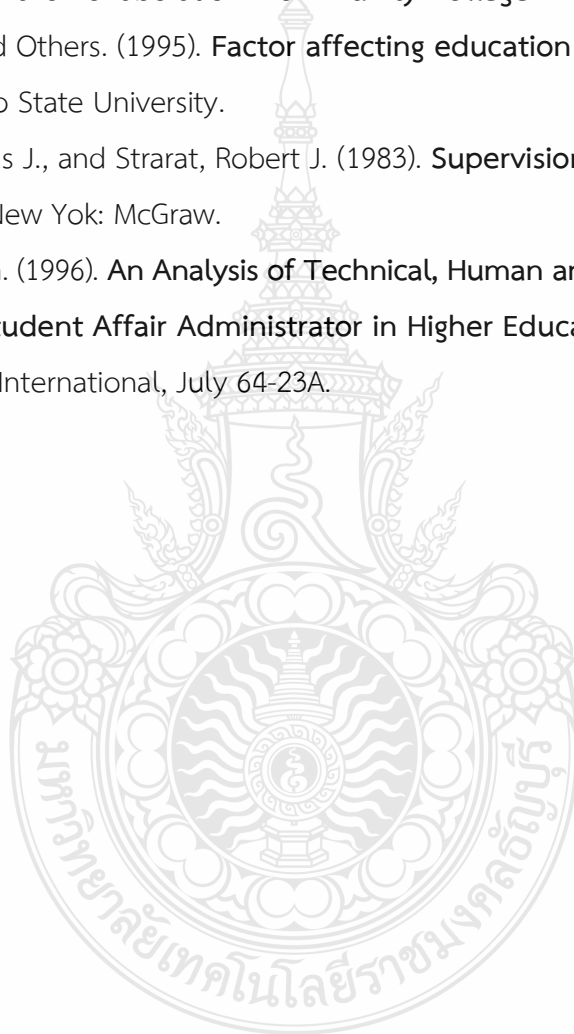
- _____. (2563). **แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563**. ปทุมธานี: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2549). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545**. ปทุมธานี: สกายบุ๊ก.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปทุมธานี. (2562). **ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาจังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2562**. ปทุมธานี: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานฯ.
- อัจฉรา คำพูล. (2560). **ความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารกับกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์).
- อุษา แซ่เตียว. (2559). **ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- Bartol, K. M., & Martin, D. C. (1994). *Management* (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Drake, Thelbert L., and Roe, William H. (1986). *The Principleship*. New York: Macmillan.
- Griffin, R. W. (2013). *Management principles and practices* (11st ed.). Canada: Erin Joyner.
- Hammer, J. S. (2000, July). *An Analysis of Technical, Human and Conceptual Skill Among Student Affairs Administrators in Higher Education*. (Dissertation Abstract International, 23: 64-A).
- Harris, Ben M. (1985). *Supervision Behavior in Education* (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Hersey, P., and Blanchard, K. (1993). *Management of organization behavior: Utilizing human resources*. Englewood Cliffs, NJ: A Simon & Schmaste.
- James Forest and Kevin Kinser. (2002). *Higher Education in the United States: An Encyclopedia* (Oxford: ABC-CLIO). [n.p.].

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Javadin Sayed Reza Sayed, Fereshteh Amin, Mayam Tehrani and Ali Ramezani. (2010). Studying the Relationship Between Managerial Skills and Efficiency of Bank Branchers. **Word Applied Sciences Journal**, 11(2), 170-177.
- Julia Miller Vick, Mary S. Jennifer, and Morris Heiberger (2008). **The Academic Job Search Handbook** (4th ed.). Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- Kindred, L. (1975). **School public relation**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). **Educational and Psychological Measurement**. New York: Minnisota University.
- Katz, R. L. (1995). Skill of Effective Administrator Executive Success Marking it in **Management**. **Harvard Business Review**, 2(32): 102-90.
- Lunenburg, F. C. (2010). **The principal and the school: What do principal do?**. Huntsville Texas: Sam Houston State University.
- Likert, R. (1993). **A Technique for The Measurement of Attitude**. Chicago: Read MCNally.
- Marafino, J. A. (1991). **Perrecived Administrative Skill of Elementary Principals as Measured by the NASSP Assessment Center Skill Dimensions**. (Dissertation Abstracts International. 13(2): 104).
- Mayra E. Santiago – Vargas. (2010). **The Relationship of Mental Models to Learning and Partnerships between Academic and Student Affairs Deans in Puerto Rican Undergraduate Education**. (Ph.D. Dissertation, Walden University).
- Mjolness, Daniel Morgan. (1970). **Development of a Model to Appraise the Performance of Secondary School Principal**. (Dissertation Abstract Internations, 1615; January-February).
- Mostafa Afshari, and Others. (2012). Prioritizing Managerial Skills Based on Katz's Theory in Physical Education Offices of Universities in Iran. **World Applied Sciences Journal**, 20(3), 388-394.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- oluwadare Adegbemile. (2011). Principals' Competency Needs for Effective Schools' Administration in Nigeria. **Journal of Education and Practice**, 2, 17-18.
- Robert A., Frost, and Others. (2010). Enhancing Student Learning With Academic and Student Affairs Collaboration. **Community College Enterprise**, 16, 1.
- Ramseyer, J. A., and Others. (1995). **Factor affecting education administration**. Ohio: Ohio State University.
- Sergiovanni, Thomas J., and Strarat, Robert J. (1983). **Supervision Human Perspective** (3rd ed.). New York: McGraw.
- Thillotson, Elizabeth. (1996). **An Analysis of Technical, Human and Conceptual Skill Among Student Affairs Administrator in Higher Education**. (Dissertation Abstracts International, July 64-23A).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ
- หนังสืออนุญาตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เดชโฮม อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ มอนไธสง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
3. ดร.อชิคุณ สิ้นธนาปัญญา ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบางเขน (ไว้สาลีอนุสรณ์)
4. ดร.วิษณุ เปี้ยวนิม อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
5. นายนิธิพงศ์ โรจนตุล ผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ชำนาญการ
โรงเรียนศาลาลอย จังหวัดปทุมธานี

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๒๗๓๒.๑

คณะกรรมการอำนวยการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรา เดชโสม

เนื่องด้วย นางสาววัชรภรณ์ รัตนวงษ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาววัชรภรณ์ รัตนวงษ์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐๒ ๕๕๙ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๓๗ ๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๐๗๓๒๑

คณะกรรมการการศึกษาระดับอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ มอนโรส

เนื่องด้วย นางสาววชิรภรณ์ รัตนวงศ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาววชิรภรณ์ รัตนวงศ์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐๒ ๕๔๙ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๓๗ ๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๐๗๓๒.๑

คณะกรรมการอำนวยการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.อธิคุณ สินธนาปัญญา

เนื่องด้วย นางสาววชิรภรณ์ รัตนวงศ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาววชิรภรณ์ รัตนวงศ์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐๒ ๕๔๙ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๓๗ ๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๐๗๓๒.๑

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.วิษณุ เปร็ยวณัม

เนื่องด้วย นางสาววัชรินทร์ รัตนวงศ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยมี ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาววัชรินทร์ รัตนวงศ์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐๒ ๕๔๙ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๓๗ ๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๐๗๓๒.๑

คณะกรรมการอำนวยการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการนิเทศฯ ไรจนดูล

เนื่องด้วย นางสาววัชรินทร์ รัตนวงศ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยมี ดร.ชยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาววัชรินทร์ รัตนวงศ์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐๒ ๕๔๙ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๗๗ ๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๐๘๒๕

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ และ เขต ๒

เนื่องด้วย นางสาววัชรินทร์ รัตนวงศ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยมี ดร.ชยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาววัชรินทร์ รัตนวงศ์ นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ประสานงานเพื่อแจ้งกำหนดการเข้าเก็บข้อมูลไปยังสถานศึกษาของท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐๒ ๕๕๙ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐๒ ๕๗๗ ๓๒๐๗

ที่ ศธ ๐๔๐๘๖/ว ๒๓๖๕

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑
ถนนปทุมธานีเฉลิมพระเกียรติ ปท ๑๒๐๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียน

ด้วย นางสาวชัชริภรณ์ รัตนวงศ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยมี ดร.ชยอนันต์ มั่นคง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ พิจารณาแล้วอนุญาตให้นักศึกษา
ปริญญาโท เข้าไปเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษากับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ประสานงานเพื่อแจ้งกำหนดการเข้าเก็บข้อมูลไปยังสถานศึกษา
ของท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นางจันทร์เพ็ญ เพ็ชรอ่วม)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
โทร ๐ ๒๕๕๓ ๔๔๑๓ ต่อ ๒๐๓
โทรสาร ๐ ๒๕๕๓ ๓๓๓๓

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

คำชี้แจง แบบประเมินเพื่อการวิจัย

แบบประเมินสำหรับการวิจัยฉบับนี้กำหนดไว้ 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีข้อคำถาม จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1. ทักษะด้านเทคนิค 2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด 4. ทักษะด้านความรู้ความคิด 5. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ 1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3. การวัดผล การประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5. การนิเทศการศึกษา 6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 7. การพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา

แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อคำถามตามความจริง เพราะคำตอบของท่านมีคุณค่าต่อวิทยานิพนธ์ครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามจะใช้สำหรับงานวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและสถานภาพทางราชการของท่าน ผลการตอบแบบสอบถามของท่านผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาววัชรินทร์ รัตนวงศ์

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) หน้าข้อความที่เป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2	ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ สูงกว่าปริญญาโท
3	ประสบการณ์ในการทำงาน ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5 – 10 ปี ☐ 11 – 15 ปี ☐ 16 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1. ทักษะด้านเทคนิค 2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด 4. ทักษะด้านความรู้ความคิด 5. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน

ในการตอบคำถามโปรดทำเครื่องหมาย (✓) ตามที่ท่านได้พิจารณาในช่องขวามือ คือ ช่องระดับคะแนน ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง หรือความเป็นจริงมากที่สุด เกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีทั้งหมด 30 ข้อ

ความหมายของระดับคะแนน คือ

- 5 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
0	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา	✓				

แปลความหมาย : ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ทักษะด้านเทคนิค						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ					
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการพัฒนางาน					
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกำกับติดตามควบคุมการปฏิบัติงาน					
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์						
7	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
8	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำ					
9	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจถึงความต้องการของคนอื่น					
10	ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นคนในองค์กรหรือหน่วยงานให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ทำกิจกรรมด้านต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย					
11	ผู้บริหารสถานศึกษามีความมั่นใจ และมั่นคงในอารมณ์					
12	ผู้บริหารสถานศึกษาใจกว้าง ในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น					
13	ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน					

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ทักษะด้านความคิดรวบยอด						
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์ ตีความและนำไปสู่การตัดสินใจที่มีความซับซ้อนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย					
15	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจหน่วยงานในสังกัดทุกลักษณะและทุกขั้นตอนอย่างละเอียด					
16	ผู้บริหารสถานศึกษามองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กรหรือหน่วยงานได้อย่างชัดเจน					
17	ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญส่วนรวมมากกว่าส่วนตน					
18	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา					
19	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ ภาระงาน ยุทธศาสตร์ ที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมาย					
20	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตาม การวัดผล และการประเมินผล					
ทักษะด้านความรู้ความคิด						
21	ผู้บริหารสถานศึกษาวิสัยทัศน์ในการทำงาน					
22	ผู้บริหารสถานศึกษาทำการวิเคราะห์ปัญหาทางการบริหาร					
23	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
24	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่นเพื่อนำมาประยุกต์สร้างสรรค์ผลงานที่มีประสิทธิภาพ					
25	ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม สามารถนำพหุองค์กรบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
ทักษะด้านการสอน						
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน					
27	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการพูดการอธิบาย เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจ					
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองด้านวิชาการ					
29	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแนะนำให้ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ					
30	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในการจัดการศึกษา					

ตอนที่ 3 การบริหารวิชาการ

คำชี้แจง แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ 1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3. การวัดผล การประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5. การนิเทศการศึกษา 6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 7. การพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา

ในการตอบคำถามโปรดทำเครื่องหมาย (✓) ตามที่ท่านได้พิจารณาในช่องขวามือ คือ ช่องระดับคะแนน ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง หรือความเป็นจริงมากที่สุดเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ มีทั้งหมด 42 ข้อ

ความหมายของระดับคะแนน คือ

- 5 หมายถึง การบริหารวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การบริหารวิชาการ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การบริหารวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การบริหารวิชาการ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การบริหารวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
0	ผู้บริหารสถานศึกษามีการการพัฒนาผู้เรียนด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	✓				

แปลความหมาย : ผู้บริหารสถานศึกษามีการการพัฒนาผู้เรียนด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับมากที่สุด

ข้อ	การบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการการพัฒนาผู้เรียนด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ครูจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ครูจัดการเรียนการสอนให้มีเนื้อหาสาระ และกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน					
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอน					
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพกับตัวผู้เรียนอย่างสูงสุด					
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)					
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ					
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					

ข้อ	การบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
11	ผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้ผลดียิ่งขึ้น					
การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน						
12	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการตรวจสอบและตัดสินคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโดยการกำหนด					
13	ผู้บริหารสถานศึกษาทำการกำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ					
14	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา					
15	ผู้บริหารสถานศึกษาวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนรู้ และอนุมัติผลการเรียน					
16	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านการประเมิน					
17	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในดำเนินการตรวจสอบ หาข้อบกพร่องในการทำงานเพื่อให้เกิดผลดีที่สุ่ตรงร่วมกัน					
18	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัด และประเมินผล					

ข้อ	การบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
19	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาการเรียนการสอน					
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา						
20	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้วิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการทำงานของครูและนักเรียน					
21	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานวิจัยพัฒนาคุณภาพวิชาการของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ					
22	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้					
23	ผู้บริหารสถานศึกษามีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัย					
24	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
การนิเทศการศึกษา						
25	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการทำงานร่วมกับครูในสถานศึกษา					
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนกำหนดเป้าหมายและแนวทางการจัดกิจกรรมการนิเทศ					
27	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้แก่ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจถึงกระบวนการนิเทศ					

ข้อ	การบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือนิเทศ					
29	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง และต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ					
30	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา					
31	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานและนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ					
การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา						
32	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดและวางแผนมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและความต้องการของชุมชน					
33	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบบริหาร และสารสนเทศอย่างเป็นระบบ					
34	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา					
35	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา					
36	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี					
การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
37	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอน					

ข้อ	การบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
38	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของ นักเรียน					
39	ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้มีการจัดหาสื่อ เทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน					
40	ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้มีการจัดหาสื่อและ เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย					
41	ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้มีการเลือกใช้สื่อ และเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทาง วิชาการ					
42	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อนำมาปรับปรุงให้ เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด					

ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาววัชรินทร์ รัตนวงศ์

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาคผนวก ค

ผลการพิจารณาแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IOC
 ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
 เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร
 วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ สูงกว่าปริญญาโท	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	ประสบการณ์ในการทำงาน ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5 – 10 ปี ☐ 11 – 15 ปี ☐ 16 ปี ขึ้นไป	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่

1. ทักษะด้านเทคนิค
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด
4. ทักษะด้านความรู้ความคิด
5. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
ทักษะด้านเทคนิค								
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดการศึกษา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีความชำนาญในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการพัฒนางาน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานกำกับติดตาม ควบคุมการปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์								
7	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจถึงความต้องการของคนอื่น	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
10	ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นคนในองค์กรหรือหน่วยงานให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	ผู้บริหารสถานศึกษามีความมั่นใจและมั่นคงในอารมณ์	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	ผู้บริหารสถานศึกษาใจกว้างในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ทักษะด้านความคิดรวบยอด								
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์ ตีความและนำไปสู่การตัดสินใจที่มีความซับซ้อนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจหน่วยงานในสังกัดทุกลักษณะและทุกขั้นตอนอย่างละเอียด	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
16	ผู้บริหารสถานศึกษามองเห็น ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน ต่าง ๆ ในองค์กรหรือหน่วยงาน ได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความ สำคัญส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนด วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนด นโยบายวัตถุประสงค์ ภาระงาน ยุทธศาสตร์ ที่จะนำสถานศึกษา ไปสู่เป้าหมาย	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม การวัดผล และการ ประเมินผล	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ทักษะด้านความรู้ความคิด								
21	ผู้บริหารสถานศึกษาวิสัยทัศน์ ในการทำงาน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22	ผู้บริหารสถานศึกษาทำการ วิเคราะห์ปัญหาทางการบริหาร	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสถานศึกษามีการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น เพื่อนำมาประยุกต์สร้างสรรค์ ผลงานที่มีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญท่านที่					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
25	ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานได้อย่าง เหมาะสม สามารถนำพาคณะกร บรรรลุเป้าหมายได้อย่างมี ประสิทธิผล	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ทักษะด้านการสอน								
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีความ สามารถในด้านการจัดการเรียน การสอน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
27	ผู้บริหารสถานศึกษามีความ สามารถในด้านการพูด การอธิบาย เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริม ให้ครูพัฒนาตนเองด้านวิชาการ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถ แนะนำให้ครูจัดกระบวนการ จัดการเรียนการสอนได้อย่าง เป็นระบบ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
30	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในด้าน การจัดการศึกษา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่

1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
3. การวัดผล การประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
5. การนิเทศการศึกษา
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
7. การพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา

ข้อ	การบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา								
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการพัฒนาผู้เรียนด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ครูจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ครูจัดการเรียนการสอนให้มีเนื้อหาสาระ และกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพกับตัวผู้เรียนอย่างสูงสุด	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา								
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	ผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้ผลดียิ่งขึ้น	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน								
12	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการตรวจสอบและตัดสินคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโดยการกำหนด	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	ผู้บริหารสถานศึกษาทำการกำหนดระเบียบการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา ตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	ผู้บริหารสถานศึกษาวัดผล ประเมินผล เทียบโอน ประสบการณ์ ผลการเรียนรู้ และอนุมัติผลการเรียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผล การเรียนรู้ทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการส่งเสริมกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านการประเมิน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในดำเนินการตรวจสอบ หาข้อบกพร่องในการทำงานเพื่อให้เกิดผลดีที่สุุดร่วมกัน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
18	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัด และประเมินผล	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอน ผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และ ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา								
20	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้วิจัย ให้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการทำงานของครูและนักเรียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานวิจัยพัฒนาคุณภาพ วิชาการของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครู จัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสถานศึกษามีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัย	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนา การเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
การนิเทศการศึกษา								
25	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการทำงานร่วมกับครูในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนกำหนดเป้าหมายและแนวทางการจัดกิจกรรมการนิเทศ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
27	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้แก่ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจถึงกระบวนการนิเทศ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือนิเทศ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึง และต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
30	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน และนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา								
32	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดและวางแผนมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและความต้องการของชุมชน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
33	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบบริหาร และสารสนเทศอย่างเป็นระบบ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
35	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
36	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา								
37	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
38	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
39	ผู้บริหารสถานศึกษาระดับชั้นให้ มีการจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ใ การเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
40	ผู้บริหารสถานศึกษาระดับชั้น ให้มีจัดหาสื่อและเทคโนโลยี ที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
41	ผู้บริหารสถานศึกษาระดับชั้นให้ มีการเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยี ที่ผ่านการประเมินคุณภาพทาง วิชาการ	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
42	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อนำมาปรับปรุง ให้เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพมากที่สุด	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาววีชรินทร์ รัตนวงศ์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 24 พฤศจิกายน 2535
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 51/682 หมู่ 9 ต.ลาดสวาย อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี
การศึกษา	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์ทำงาน	
พ.ศ.2559 - 2561	ครูผู้ช่วย โรงเรียนวัดชินวราราม(เจริญผลวิทยาเวศม์) สพป.ปทุมธานี เขต 1
พ.ศ.2561 - ปัจจุบัน	ครู คศ.1 โรงเรียนวัดชินวราราม(เจริญผลวิทยาเวศม์) สพป.ปทุมธานี เขต 1
โทรศัพท์	082-5435749
อีเมล	watchareeporn_r@mail.rmutt.ac.th

